

The background is a blue-toned collage. It features various financial data visualizations: a line chart at the top left, a bar chart at the top right with values like 720, 790, 650, 590, 335, and 340, a 'STOCK MARKET' table with columns N01-N05 and values like -13, -234, -535, -435, -342, +324, +34, -12, +89, and a large pie chart on the right. In the lower half, a silhouette of a person is pushing a large puzzle piece into place. The overall theme is business and management.

BI

ÅRSMELDING 2016

Institutt for rettsvitenskap
og styring

Innholdsfortegnelse

Side 2

Side 4

Side 7

Side 8

Side 9

- 2 Vårt bidrag 2016
Institutt for rettsvitenskap og styring
- 3 BI representert i europeisk patentorganisasjon
- 4 Bidrar til å styrke nasjonal sikkerhet
- 6 Tilbyr Norges mest omfattende
skatterettsundervisning
- 7 Eivind Furuseth
Ny redaktør for tidsskriftet Skatterett
Kiran Aziz – ny høyskolelektor i skatterett
- 8 Oppretter Senter for finansregulering
- 9 Suksess med valgkurs i personlig økonomi
Endringer i Bachelor regnskap og revisjon
- 10 Ved kongens bord
Smart Grønn Vekst-seminar
- 11 Fremmer et samfunnsansvarlig næringsliv
- 12 Professor Jørgen Randers
utnevnt til æresprofessor ved Fudan universitet
Lanserte ny utgave av MVA-kommentaren
- 13 Besøkte BI i sitt postdoktorprosjekt
MVA-dagen 14. april 2016
- 14 – Ny åndsverkløp stiller krav om «rimelig
vederlag» for kunstnere
- 16 Begivenhetsrikt år for næringslivshistorikerne
- 17 150 års dagligvarehistorie
- 18 BI med ledende rolle i utredning om forenkling
av aksjelovene
- 19 Bred kompetanse på stiftelser
Morgenmøter om selskapsrett
- 20 Fullsatt seminarkurs for styremedlemmer og
daglige ledere i stiftelser
- 21 Åpent Forum
Seminar om hvitvasking 19. april
- 22 Doktorgradsprosjekter
- 23 Forskningsprosjekter
- 24 Konferanser og foredrag
- 27 Publikasjoner
- 32 Formidling, media og samfunnsdebatt
- 35 Råd og utvalg
- 37 Medarbeidere tilført Institutt for rettsvitenskap
og styring januar 2017
- 39 Institutt for rettsvitenskap og styring
– medarbeidere
- 44 Our Contribution

Side 11

Side 12

Side 13

Side 17

Side 28

Vårt bidrag 2016

Det ble i 2016 vedtatt en større omorganisering av instituttstrukturen ved BI. I den forbindelse ble Institutt for rettsvitenskap tilført 18 av medarbeiderne fra Institutt for innovasjon og økonomisk organisering, som var besluttet nedlagt. Fra 2017 er navnet på det integrerte instituttet, Institutt for rettsvitenskap og styring/ Department of Law and Governance.

Årsmeldingen omfatter alle medarbeiderne som var tilsluttet Institutt for rettsvitenskap og styring fra årsskiftet 2016/2017.

Instituttet har et av Norges største akademiske fagmiljøer innen forretningsjus og eiendomsmegling. Vi har også et sterkt fagmiljø innen næringslivshistorie, bedriftenes samfunnsansvar, bank og forsikring, internasjonal politisk økonomi og klimastrategi.

Årsmeldingen viser at det også i 2016 var stor aktivitet på undervisnings-, formid-

lings- og forskningsfronten innenfor alle instituttets fagområder. Både nasjonalt og internasjonalt har instituttets medarbeidere ytt viktige bidrag. Instituttets ansatte har gitt førsteklasses undervisning og forskning.

Gjennom innlegg i media, som ekspert for Kontroll- og konstitusjonskomiteen i Stortinget, samt gjennom ledelse og deltakelse i offentlig oppnevnt lovutvalg som har foreslått endringer i aksjelovene og stiftelsesloven, har instituttets ansatte spilt en aktiv rolle i den offentlige samfunnsdebatt. Instituttet har videre bidratt til forskningsformidling gjennom flere vellykkede åpne seminarer som for eksempel om stiftelser, MVA-dagen og «Åpent Forum», med det overordnede temaet «Hva lærte jeg om ledelse?».

Aktiviteten på forskningsfronten har vært stor. Som årsmeldingen viser, har instituttets medarbeidere publisert en rekke faglig nyskapende forskningsarbeider.

Tore Bråthen, professor og instituttleder for Institutt for rettsvitenskap og styring

Institutt for rettsvitenskap og styring

*Fra Eivind Furuseths doktordisputas
Foto: Tore Bråthen*

Instituttet har hovedansvaret for all undervisning på fagområdene rettsvitenskap, bank- og forsikring, eiendomsmegling, shipping, klimastrategi, økonomisk historie og internasjonal politisk økonomi ved Handelshøyskolen BI. Instituttets ansatte har forfattet flere av de mest sentrale fagbøkene i Norge innenfor sine områder, og de publiserer årlig en rekke artikler og bøker på disse fagfeltene.

Instituttet har ansvaret for Bachelor i økonomi og forretningsjus og Bachelor i eiendomsmegling. Instituttet har også ansvaret for kurset «Bedriften», som alle bachelorstudenter må gjennomføre i sitt første semester. Kurset gir en bred innføring om bedriftens rolle i økonomien.

På masternivå samarbeider instituttet med et annet institutt om Masterstudiet i regnskap og revisjon og om spesialiseringen «Business Law, Tax and Accounting» på siviløkonomstudiet. Institutt for rettsvitenskap og styring tilbyr også tre masterkurs i politisk økonomi på globalt, regionalt og nasjonalt nivå.

På Executive-nivå tilbyr instituttet Master of Management-program i personal- og arbeidsjus, grønn vekst og konkurransekraft, skatte- og avgiftsrett samt sikkerhetsstudier. Instituttet er også involvert i energikurs på EMBA-nivå. Videre har instituttet hovedansvaret for spesialkurs i arbeidsrett, bank og forsikring, styrearbeid og bedrifters samfunnsansvar.

BI representert i europeisk patentorganisasjon

For å sikre beskyttelse av verdier knyttet til for eksempel varemerker, patent og design, arbeider European Patent Organisation for at store og små bedrifter har en strategi for hvordan de skal håndtere slike immaterielle verdier.

Internasjonalt panel

Ekspertene fra hele Europa har blitt hentet til München for å diskutere tiltak for å heve kompetansenivået på dette feltet, og førsteamanuensis Monica Viken sitter som Nordens eneste representant. Hun forteller at Academic Advisory Board arbeider for å sikre at kunnskap om immaterielle rettigheter spres hele veien fra utdanningsprogrammer og videre ut i bedriftene. En slik heving av kunnskapsnivået, som raskt når ut til enkeltbedrifter, samsvarer godt med det fokuset BI har.

– I Europa har man i mange år vært opptatt av å beskytte bedrifters immaterielle verdier, men nå ser vi at blant annet Kina har gått forbi oss i antall registrerte patenter. Det er viktig at også Europa klarer å henge med i den raske utviklingen i retning av økt globalisering og fremvekst av nye teknologiske løsninger. For at de europeiske landene skal kunne konkurrere på det globale markedet, må de immaterielle verdiene beskyttes, sier Monica Viken.

Mister inntjening

Ifølge Monica Viken mister veldig mange bedrifter en god inntjeningsmulighet fordi de ikke sikrer sine rettigheter. Ved å integrere immaterialrett som en del av undervisningen, skal morgendagens ledere og beslutningstakere få et bevisst forhold til de verdier som ligger i varemerker, patenter og design, samt unngå å havne i konfliktsituasjoner.

– I undervisningssammenheng vil det ofte være nok å skape bevissthet rundt betydningen av å beskytte immaterielle verdier

Førsteamanuensis Monica Viken
Foto: Ingunn Straalberg

og vise til at det vil gi bedriftene et konkurransefortrinn, forteller Monica Viken.

Ble oppnevnt

Monica Viken ble innstilt til ekspertpanelet av Patentstyret i Norge, som ønsket en norsk representant. Hennes bakgrunn fra BI, i skjæringspunktet mellom juridisk og økonomisk tankegang, var spesielt interessant.

– Jeg er opptatt av immaterialrett som forskningsfelt og synes det er spennende å være med i et internasjonalt nettverk der spredning av kunnskap om nettopp immaterialrett er det sentrale, sier hun. Monica Viken forteller også at hun har deltatt på en konferanse i Zürich, arrangert av European Patent Organisation, hvor hun holdt foredrag om implementering av immaterialrett i økonomiutdanningen på handelshøyskoler.

– For å nå frem overfor økonomer, er det viktig å fokusere på immaterielle verdiers betydning i en konkurranse-situasjon. Tradisjonelt har immaterialrett hatt en større plass i ingeniørutdanninger, med fokus på å beskytte egne oppfinnelser. Også beslutningstakerne blant økonomene bør ha kunnskap om dette rammeverket, sier hun.

FAKTA

MONICA VIKEN Førsteamanuensis

Fagområde: Generell kontraktsrett, juridisk metode, eiendomsmeglerrett immaterialrett og markedsføringsrett.

Bidrar til å styrke nasjonal sikkerhet

Professor emeritur Kjell A. Eliassen og Professor Nick Sitter
Foto: Sindre Groven

BI er en av de første business-skolene i Europa som har etablert en master-utdannelse i sikkerhetsledelse; – nå følger flere andre etter.

Kjell A. Eliassen og Nick Sitter som er henholdsvis programdirektør og akademisk koordinator for EMM innen Sikkerhetsledelse og kulturforståelse, har bygget opp mastergraden og fortsetter med å videreutvikle nye delprogrammer som vil inngå i spesialiseringen, blant annet i risk management, terrorisme og cybersikkerhet.

– Sikkerhet er blitt en sentral utfordring for samfunnet generelt og for alle typer av virksomheter, både private og offentlige

så vel som frivillige organisasjoner. En handelshøyskoles samfunnsoppdrag er å legge sikkerhetsledelse inn sammen med den tradisjonelle kompetansen som skolen gir innen økonomi og administrasjon. BI har kompetanse på mange relevante områder, fra globalisering og ny verdensorden, kriselogistikk, risikoanalyse og kriseledelse, og over til ulike aspekter ved hybrid krigføring som falske nyheter, cyber krig og terrorisme, sier professor Kjell A. Eliassen.

Fra forsvaret til hele samfunnet

Et program som for tre år siden ble utviklet i samarbeid med Forsvaret for å utdanne militærpersonell som skulle på utenlandsoppdrag, bringer nå sammen

aktører fra ulike departementer, politi, privat sektor, humanitære bistandsorganisasjoner i en felles plattform med fokus på ledelse, organisering og innovasjon i sikkerhetsfeltet.

– Analyse og forståelse av sikkerhet er en stadig viktigere del av ledelsesoppgavene i bedrifter, frivillige organisasjoner og offentlig sektor. Beredskap betyr ikke bare å gripe inn og ta ansvar når noe går galt, men også å forstå trusselbilder, evaluere aktuell risiko, og ta stilling til alternative tiltak for å redusere og håndtere risiko. Studentene arbeider med analyse av trusselbilder, risikovurderinger og evaluering av diverse tiltak innen sikkerhetsledelse, gjennom case-studier, presentasjoner og skriftlige oppgaver, sier professor Nick Sitter.

Første kull, den såkalte "forsvarsklassen", er i gang med sin avsluttende master-oppgave som skal leveres sommeren 2017. Studentene løser reelle sikkerhetsproblemstillinger i forsvaret, politiet eller sin egen virksomhet ved å anvende kunnskapen og ferdighetene som de har fått under studiet, på de utfordringer de står overfor i det daglige.

Internasjonal forankring

I tillegg til Bls interne forelesere har Bl også knyttet til seg en lang rekke fagpersoner fra forsvaret, politiet og andre sikkerhetsaktører i Norge. Bl samarbeider dessuten med faglige miljøer i andre europeiske land i forbindelse med gjennomføringen av samlinger i utlandet. Studentene har hatt seminarer ved Central European University i Budapest i tilknytning til delprogrammet Militærmakt, Konflikthåndtering & Terrorisme, og de har besøkt Luiss University og NATO Defense College i Roma som ledd i delprogrammet Kulturforståelse i Internasjonal Kontekst. Den siste samlingen på det avsluttende programmet ble gjennomført i Brussel og Paris, hvor studentene har fått undervisning av eksperter i sikkerhetsfagfeltet på hovedkvarteret til Atlantic Treaty Association (ATA) og NATO, Norges ambassade i Brussel og i Paris etc.

Forskningsmiljøene på Institut d'études politiques de Paris (IEP eller Sciences Po), Centre d'études de relations internationales (CERI), Institut de recherche stratégique de l'École militaire (IRSEM) har også ønsket studentene velkommen i sine undervisningslokaler og bidratt med økt forståelse av terrorismens innvirkning på Frankrike, og Frankrikes rolle i terrorismebekjempelse i NATO og EU. Dette gir studentene førstehåndsinnsikt i utfordringer, løsningsmodeller og effekter av ulike tiltak i andre land. Slik kunnskap har studentene stor nytte av når de skal møte fremtidens sikkerhetsutfordringer i Norge.

– I vår globaliserte verden overskrider et stort antall sikkerhetstrusler nasjonale grenser. Russland og Kina står for en ny og mer aggressiv geopolitikk. EU er i krise, ikke bare på grunn av økonomien, migrasjon eller terrorisme. Storbritannia er i ferd med å forlate EU, og flere østblokkland undergraver EUs liberale regime innenfra. USAs nyvalgte president stiller spørsmålsteget ved den atlantiske forsvarsalliansen. I en stadig mer usikker verden er internasjonalt samarbeid med på å analysere, forstå, redusere og bekjempe trusler helt nødvendig – ikke minst for et lite, åpent, land som Norge, avslutter Nick Sitter.

FAKTA

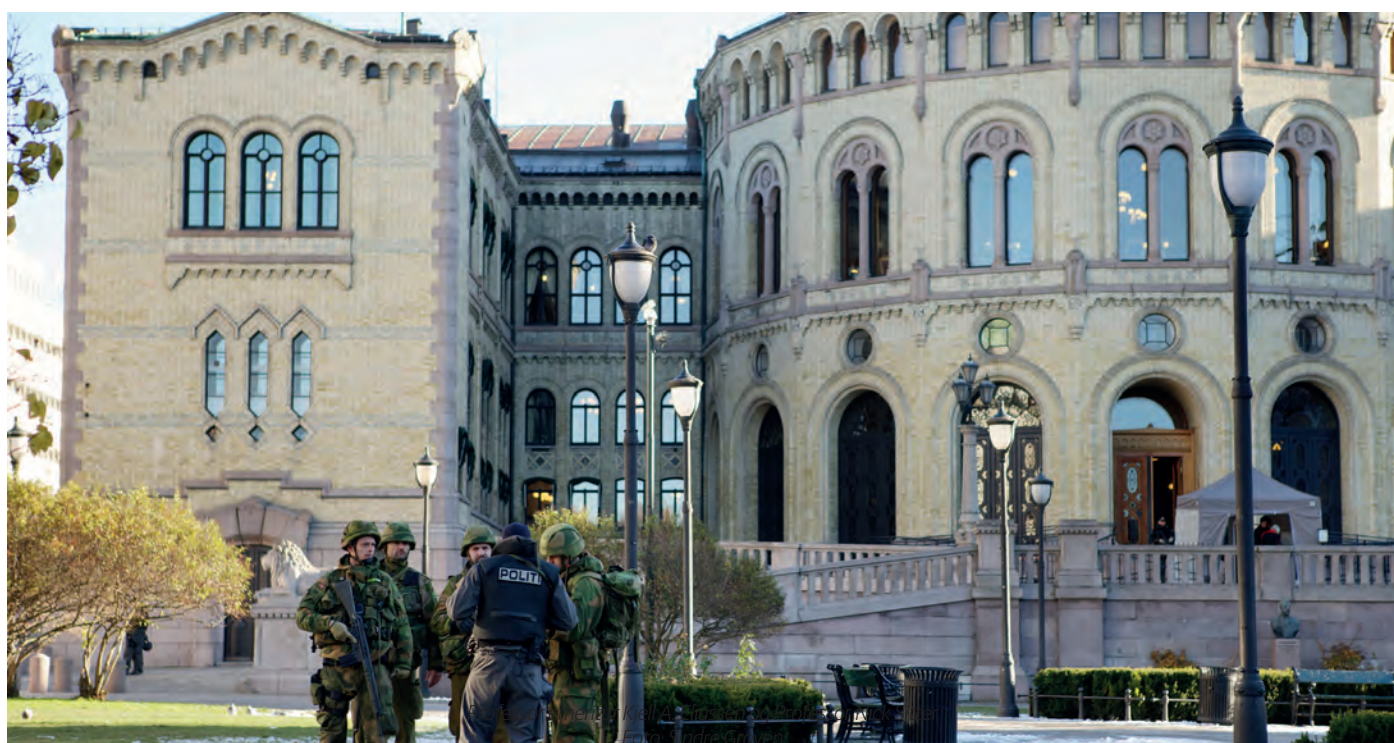
NICK SITTER
Professor

Fagområde: Regulering, EU, rettsstat og demokrati, terrorisme

FAKTA

KJELL A. ELIASSEN
Professor emeritus

Fagområde: Telekommunikasjon og informasjonssamfunns-politikk, IKT, globalisering og global integrasjon, offentlig forvaltning og privatisering, regulering og næringsutvikling i Europa og Asia.

Tilbyr Norges mest omfattende skatterettsundervisning

Professor Ole Gjems-Onstad
Foto: Torbjørn Brovold

Førsteamanuensis og fagansvarlig Eivind Furuseth
Foto: Torbjørn Brovold

– I undervisningssammenheng har vi også et meget fruktbart samarbeid med privat næringsliv og ulike advokatfirmaer. Det er viktig å følge med på det som skjer i praksis for å kunne bruke dette som eksempler i undervisningssammenheng, sier han.

Tok over for Ole Gjems-Onstad

Ole Gjems-Onstad har vært sentral i arbeidet med å bygge opp skatterettsmiljøet ved BI, og han har vært svært viktig for utviklingen av skatterettsundervisningen ved skolen. Nå har Eivind Furuseth tatt over for Ole Gjems-Onstad som fagansvarlig.

– Ole har lagt et fantastisk grunnlag. Han er en av Norges mest anerkjente skatterettsakademikere og en nestor i skatterettsmiljøet i Norge, sier Eivind Furuseth.

BI har Norges desidert største akademiske fagmiljø innen skatte- og avgiftsrett. Dette setter preg på undervisningen.

Skatte- og avgiftsrettsgruppen har undervisning i skatte- og avgiftsrett på BI, både på bachelor- og masternivå. BIs kompetanse på området kommer godt til nytte, blant annet på på masterprogrammet i skatte- og avgiftsrett.

– Vi har brede muligheter innen skatte- og avgiftsrett. Dette er et svært viktig fag, sier førsteamanuensis og fagansvarlig Eivind Furuseth.

Videreutvikler undervisningen

To nye dyptgående valgfag er blitt opprettet. Ett dreier seg om om internasjonal skatterett og ett skal gå dypere i merverdiavgift. Dette er også de to valgfagene som er mest populære på masterstudiet i revisjon og regnskap. Mange ønsker i tillegg å skrive masteroppgaven sin om slike temaer.

– Jeg tror det kan være på grunn av det store samfunnsfokuset på skatterett, og da spesielt internasjonal skatterett. I tillegg er nok bedriftene opptatt av dette, sier Eivind Furuseth.

Med OECDs rapport, BEPS, og den pågående skattereformen i Norge vil undervisningen på BI være svært viktig og relevant.

– Det er mye spennende som skjer fremover. OECDs rapport vil påvirke både Norges skattelovgivning og skatteavtalene vi har. Tidligere var det mer vanlig å snakke om internasjonal skatterett som et fagområde for seg selv. Nå går norsk og internasjonal skatterett mer i ett, forteller Eivind Furuseth.

Eivind Furuseth

– ny redaktør for tidsskriftet Skatterett

Redaktørrollen i tidsskriftet Skatterett deles mellom Eivind Furuseth og professor Benn Folkvord fra Universitetet i Stavanger. Professor Benn Folkvord er også fast inventar som foreleser på skattemasteren på BI.

– Jeg har jobbet sammen med Benn i flere sammenhenger, og vi utfyller hverandre godt. Vi har spesialisert oss innen litt forskjellige områder av skatteretten, noe som kommer godt med når vi skal vurdere de ulike bidragene som kommer inn til redaksjonen, forteller Eivind Furuseth.

Professor Ole Gjems-Onstad etablerte i 1982 tidsskriftet som i dag er det eneste skattefaglige tidsskriftet i Norge på et akademisk nivå. Eivind Furuseth synes det er flott at redaktørrollen nå kommer tilbake til BI.

– Jeg tror at det å være redaktør for Skatterett vil være positivt på flere måter. Det vil blant annet kunne være med å vise omverdenen at skatterettsmiljøet på BI er meget sterkt og det definitivt største akademiske skatterettsmiljøet i landet, sier Eivind Furuseth.

Eivind Furuseth
Foto: Ingunn Straalberg

Kiran Aziz

– ny høyskolelektor i skatterett

Høyskolelektor Kiran Aziz

Etter to år som advokatfullmektig og to år som advokat hos EY arbeider Kiran Aziz nå som høyskolelektor ved Institutt for rettsvitenskap og styring. I tillegg til å undervise bachelor- og masterstudentene i skatterett, arbeider hun med to forskningsprosjekter i regi av EU og Verdensbanken.

– Tidligere har jeg jobbet innen et nokså snevert område innen skatteretten, mens her på BI fikk jeg muligheten til å spesialisere meg samtidig som jeg fikk arbeide mer i bredden. Skatt angår alle, både privatpersoner og næringsdrivende. Det er politisk styrt og derfor veldig dynamisk.

Det mest interessante synes jeg er å arbeide med den skattepolitiske siden av fagområdet – gjerne på internasjonalt nivå, forteller hun.

I tillegg er Kiran Aziz engasjert i flere verv; som styremedlem for Flyktningshjelpen, Oslo Røde Kors, International Commission of Jurists (ICJ-Norge), SoCentral og Internasjonalt rettshjelpsutvalg for Den Norske Advokatforeningen. Hun er også Global Shaper for World Economic Forum og mentor for kvinnelige jusstudenter for Femme. Hun ønsker å bidra til å gjøre verden til et bedre sted.

Kiran Aziz sto i 2015 på Kapitals «Up & Coming» liste over Norges mektigste kvinner.

Oppretter Senter for finansregulering

Professor Morten Kinander

For å rette oppmerksomhet mot finansreguleringens markedsmessige og finansielle betydning, har professor Morten Kinander tatt initiativ til å opprette Senter for finansregulering.

Historisk sett har forskningen omkring finansiell stabilitet og finanskriser stort sett vært dominert av økonomihistorikere og finansøkonomer. Det finnes lite forskning på finansregulering i Norge, til tross for den store betydningen reguleringen har for samfunnet. Det er dermed mindre oppmerksomhet rettet mot rettsvitenskapelige og regulatoriske problemstillinger. For å fremheve disse problemstillingene, har professor Morten Kinander tatt initiativ til å opprette Senter for finansregulering.

– Et sentralt formål med et slikt senter er at det skal utgjøre et samlingspunkt for aktørene i finansnæringen, slik at man kan skape felles forståelse for problemstillingene som reguleringen reiser. All regulering har både tilsiktede og utilsiktede virkninger, sier Morten Kinander.

Samarbeidet mellom rettsvitenskap og finans

Senterets arbeidsområder vil være markedene for verdipapirer, bank og forsikring. I tillegg vil samarbeidet mellom

rettsvitenskap og finans være et viktig område. Senteret skal forene fagmiljøer på BI og skape kontakt med bransjen. I tillegg skal det tilby et bedre og bredere beslutningsgrunnlag til beslutningstakere i bransjen og hos myndighetene

– Oppmerksomhet fra bransjen

Å forske på finansregulering krever en dobbeltkompetanse; god oversikt over omfanget av reglene, men også god forståelse for finansmarkedene.

– Det er ingen etablerte miljøer i Norge i dag som besitter slik bred kompetanse på akademisk nivå. Et senter vil raskt kunne trekke til seg oppmerksomhet fra bransjen og utgjøre et naturlig referansepunkt for de delene av bransjen som har behov for slik kunnskap, forteller Morten Kinander.

Månedlige seminarer

Senteret skal etter planen arrangere månedlige seminarer der senterets forskere presenterer egen forskning. Det skal inviteres til diskusjon av aktuelle temaer der både eksterne og interne foredragsholdere skal delta.

– Det vil også være naturlig å etablere kontakt med liknende sentre i Norden og ellers i Europa, sier Morten Kinander.

FAKTA

MORTEN KINANDER **Professor**

Fagområde: Kreditt- og depotjus, selskapsrett, bør- og verdipapirrett, retts sosiologi, rettsfilosofi, strafferett, menneskerettigheter, forvaltningsrett

Suksess med valgkurs i personlig økonomi

Med en praktisk tilnærming til privatøkonomi har valgkurset "Personlig økonomi" blitt svært populært blant studentene.

Personlig økonomi er et valgfag som mange av BI-studentene ønsker å ta. Kursansvarlig og høyskolelektor Ole Telle Grundekjøn tror dette har sammenheng med kursets praktiske tilnærming.

– Dette er noe studentene føler de får mye igjen for, og kurset vil være en fin inngangsbillett mot en praktisk yrkeskarriere på områder der man må forholde seg til folks privatøkonomi, sier han.

Valgkurset tar utgangspunkt i de juridiske rammene som følges opp med de finansielle sidene. I den juridiske delen dreier det seg blant annet om rettsreguleringen av samliv, ekteskap, arv og pensjon, mens den finansielle delen tar for seg blant annet lån og skatt. Studentene skal lære å se sammenhengene mellom disse fagfeltene.

– Jeg ser gjennom min praksis som advokat at dette er temaer som angår folk flest, sier Grundekjøn.

Høyskolelektor Ole Telle Grundekjøn og høyskolelektor Dag Jørgen Hveem

Kurset har blitt tilbudt siden 2012, og i dag kan bachelorstudenter på alle de forskjellige studieretningene både i Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim ta det. Kurset bygger videre på kursene i privatøkonomi, der høyskolelektor Dag Jørgen Hveem er kursansvarlig. Han har skrevet pensumboken Personlig økonomi - juss, som brukes på fagområdet.

– Privatøkonomikursene startet tidlig på 1990-tallet og ble undervist i så stort omfang at det etter få år var nødvendig

med flere ressurser. Det gjorde at Ole Telle kom inn som foreleser og etter hvert som fast ansatt, forteller Dag Jørgen Hveem.

Personlig økonomi inngår som et sentralt element i autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere, som har eksistert siden april 2009, og hvor BI har et omfattende kurstilbud.

Endringer i Bachelor regnskap og revisjon

Et regjeringsoppnevnt lovutvalg arbeider for tiden med forslag til nye rammer og utdanningskrav for fremtidens revisorer og autoriserte regnskapsførere. Informasjon fra lovutvalget tilsier at Handelshøyskolen BI må foreta flere endringer i sine utdanningstilbud innenfor dette segmentet. En prosjektgruppe med høyskolelektor Roy Kristensen som leder avga 13. november 2016 en intern prosjektrapport med forslag til BIs fremtidige bachelor-

utdanning på området. Prosjektgruppen har også lagt vekt på å komme fram til en modell som i vesentlig grad innebærer et modernisert og forbedret undervisningstilbud. I rapporten foreslås det å erstatte de nåværende studiemodeller med en ny bachelorutdanning i regnskap og økonomi, men rapporten inneholder også analyse av mulige alternative løsninger. Fra Institutt for rettsvitenskap og styring har også førsteamanuensis Kari Birkeland deltatt i arbeidet.

Høyskolelektor Roy Kristensen og førsteamanuensis Kari Birkeland

Ved kongens bord

Per Espen Stoknes er både psykolog og økonom, med førstelektor-stilling ved BI. I mai måned tilbrakte han tre dager på Roserberg slottshotell utenfor Stockholm.

– Jeg fikk en invitasjon til the Swedish Royal colloquium for å snakke om hvorfor vi bekymrer oss mindre for miljøet desto mer vi vet om klimaendringene.

Samlingen gikk over tre dager. Deltakerne består av en håndplukket internasjonal elite av vitenskapsmenn og -kvinner som Kong Carl Gustavs vitenskapsrådsgiver inviterer til konferanse hvert annet år.

– Vi holdt et innlegg hver, og Det svenske slottet kommer til å gi ut bok med tittelen Environmental Reality: Rethinking the options. Jeg står for et av kapitlene i boka, forteller Per Espen Stoknes.

Forskning

Per Espen Stoknes har det siste året også arbeidet med å få i gang to nye forskningsprosjekter i samarbeid med Norges forskningsråd og Statistisk Sentralbyrå.

– Det ene prosjektet gjelder lokal klimastrategi og det andre handler om grønn vekst.

I 2015 ga Per Espen Stoknes ut boken «What we think about when we try not to think about global warming: toward a new psychology of climate action», og det siste året har han arbeidet med oppfølgeren «Healthy Growth».

Førstelektor Per Espen Stoknes
Foto: Stian Falk

– Det har vært mye internasjonal oppmerksomhet rundt boken min, og nå kommer den også på norsk, på Tiden Forlag. Det har vært flere bokturnéer i både EU og USA, og jeg har fått være rådgiver for store aktører i vitenskapskommunikasjon som the Smithsonian Institution, Aquarium of the Pacific m.fl.

Smart Grønn Vekst-seminar

Politikere, grønne ledere og innovatører møttes for å diskutere grønn vekst og forskningen innen området.

Investeringsmønsteret endres, grønne produkter vinner markedsandeler, veksten i fornybar energi er skyhøy, bærekraftige forretningsmodeller skyter fart og CO2-utslippene har begynt å falle i mange land. Hvor går veien videre? Dette var blant temaene da Handelshøyskolen BI inviterte til Smart Green Growth-seminar.

Er vi nå i ferd med å forlate den økonomiske vekstmodellen fra 1900-tallet? En rekke nye norske grønne innovasjoner er i ferd med å kommersialiseres: hvilke er de smarteste?

Grønn Vekst beskrives som en ambisiøs ny modell for økonomisk vekst for 2000-tallet. Likevel, for at omstillingen skal skje rask nok, kreves det en ny tilnærming til grønn økonomi, innovasjon og politikk.

Leder av Green Competitiveness commission, Idar Kreutzer, holdt foredraget Green Competitiveness: What and Why? Foto: Stian Falk

Helga Vanthournout, sen. expert McKinsey snakket om Monetizing the Promises of Circular Economy Foto: Stian Falk

Nikolai Astrup (H), Terje Aasland (Ap), Trine Skei Grande (V), Rasmus Hansson (MDG): Politisk panel, moderert av Hilde Widerøe Wibe. Foto: Stian Falk

I kjølvannet av en fersk rapport signert Per Espen Stoknes, har det stått mye i mediene den senere tid om Norges grønne utvikling. Per Espen Stoknes mener at det skjer for lite i Norge sammenliknet med andre land.

– Regjeringen snakker om grønn vekst, grønne jobber og omstilling, men gjør ikke det som skal til. Man kan si hva som helst og kalle det grønn vekst. Det kaller jeg våsl, sier førstelektor Per Espen Stoknes ved Handelshøyskolen BI.

Stoknes' foredrag: Grønn-prat eller reell smart grønn vekst – hva er forskjellen?
Foto: Stian Falk

Fremmer et samfunnsansvarlig næringsliv

Samfunnsansvar kan både være bra for samfunnet og lønnsomt for bedriftene, ifølge professor Caroline Dale Ditlev-Simonsen.

Interessen for corporate social responsibility (CSR) har de siste 20 årene økt betraktelig. Ved Senter for bedriftens samfunnsansvar tilknyttet Institutt for rettsvitenskap og styring arbeides det daglig med problemstillinger ved dette temaet fra ulike vinkler.

– Forskning viser at ved å arbeide med samfunnsansvar på en riktig måte, kan det medføre lønnsomhet også. Bedrifter bør tenke win-win når de tenker samfunnsansvar, sier Caroline Ditlev-Simonsen.

Senteret skal fremme et samfunnsansvarlig næringsliv gjennom forskning, undervisning og aktivt samarbeid med næringsliv, myndigheter og interesseorganisasjoner både nasjonalt og internasjonalt.

– Mange bedrifter oppfatter det å ta samfunnsansvar som ensbetydende med å gi penger til fattige og syke i andre land, mens det i stedet er å tenke daglig drift på en måte som er bra for bedriften, miljøet og samfunnet, sier Caroline Ditlev-Simonsen.

Gjennom flere arrangementer har senteret bidratt til å styrke et kompetansenettverk på fagfeltet, blant annet ved seminaret "Lønnsomt

samfunnsansvar" der selskaper som Rema 1000, Bunnpris, NorgesGruppen, Choice Hotel, Clas Ohlson og Ikea bidro, et seminar om "Business & Human Rights" med gjesteforeleser fra CBS, og lansering av Etisk bankguide i samarbeid med Forbrukerrådet og Framtiden i våre hender. Blant foredragsholderne på dette seminaret var representanter for selskaper som Storebrand, DNB, KLP og Cultura Sparebank.

Atle Midttun

Caroline Dale Ditlev-Simonsen

Professor Jørgen Randers utnevnt til æresprofessor ved Fudan universitet

Professor emeritus Jørgen Randers
Foto: Student assistent på FUDAN IAS

Professor emeritus og tidligere rektor på BI, Jørgen Randers er kjent for sitt dype engasjement i miljøspørsmål og klimaproblematikk. Som et resultat av dette engasjementet ble han 7. september 2016 utnevnt til "Honorary professor and member of the academic committee" ved Fudan Institute for Advanced Study in Social Sciences. Fudan er Shanghais eliteuniversitet.

Jørgen Randers skriver bøker, holder foredrag og gir råd over hele verden. Boken "The Limits to Growth", som kom ut i 1972, er trykt i 9 millioner eksemplarer, og den omtales ofte som bibelen for den moderne miljøbevegelsen. I Kina er hans bok "2052 - A Global Forecast for the Next Forty Years" solgt i 50 000 eksemplarer siden den kom ut i 2012. Jørgen Randers er blant annet rådgiver for Shanghai by, og han har hjulpet byen med å lage en plan for tiden frem til 2050.

Det er nok flere grunner til at boken "2052 - A Global Forecast for the Next Forty Years" er blitt bedre mottatt i Kina enn i vesten, sier Jørgen Randers.

– I vesten snakker vi mye om hva som bør gjøres, men lite blir gjort hvis det ikke lønner seg på kort sikt. Norge er et av de aller beste eksemplene på det. Siden jeg var leder for regjeringens klimautvalg for ti år siden og la frem en plan for hvordan Norge kan kutte klimautslippene med to tredjedeler innen 2050, har det ikke skjedd mye. Utslippene er akkurat like store nå som da. I Kina kombinerer de derimot ord og handling. Myndighetene kan handle fordi de har makt til å gjen-

nomføre de tiltakene som folk flest ikke liker, for eksempel fordi de leder til dyrere strøm og dyrere bensin på kort sikt, forteller professoren.

Etter at Jørgen Randers mottok prisen, holdt han et foredrag for ca 200 studenter og lærere på Fudan, med tittel «Reflections on The Limits to Growth – 44 years after publication» hvor han snakket om den globale utviklingen fra 1972, om den sannsynlige utviklingen frem mot 2052, og om hva Kina bør gjøre i den forbindelse.

Velkomment klapp på skulderen

Jørgen Randers sier han pleier å presentere seg selv som en deprimerert mann med et smilende fjes. I 45 år har han prøvd å gjøre noe med bærekraftsutfordringen.

– Derfor er utnevnelsen ved Fudan et meget velkomment klapp på skulderen. Som mange på BI vet, har jeg arbeidet for bærekraftig utvikling i over 40 år. Og jeg har feilet. Verden er mindre bærekraftig i dag enn den var da jeg begynte dette arbeidet. Derfor er jeg meget fornøyd hver gang jeg får et klapp på skulderen fra noen, sier han.

FAKTA

I tillegg til Jørgen Randers, fikk Kjell A. Eliassen sitt æresprofessorat allerede i 1997. Det er få europeiske universiteter som har to æresprofessorer utnevnt av Fudan slik Institutt for rettsvitenskap og styring ved BI har.

Lanserte ny utgave av MVA-kommentaren

Den 20. april 2016 ble en ny utgave av MVA-kommentaren lansert. Bak boken står Ole Gjems-Onstad, Tor S. Kildal, Cecilie Aasprong Dyrnes, Anders B. Mikelsen og Roy Kristensen. Lanseringen skjedde i lokalene til Arntzen de Besche Advokatfirma. Til stede var Gyldendal, inviterte gjester og forfatterne.

Besøkte BI i sitt postdoktorprosjekt

Karina Kim Egholm Elgaard fra Københavns Universitet var gjesteforsker en måned ved Institutt for rettsvitenskap og styring.
– Jeg kom hit for å arbeide med de beste på merverdiavgiftsrett, sier hun.

Som en del av sitt postdoktorprosjekt besøkte Karina Kim Egholm Elgaard BI høsten 2016. Hun arbeider til daglig ved Københavns Universitet, men reiser nå verden rundt for å arbeide med sitt postdoktorprosjekt.

– Det gir meg muligheten til å sparre med de dyktigste og mest anerkjente forskerne i merverdiavgiftsrett i verden, sier hun.

Komparativ artikkel

Hennes prosjekt handler om de ulike nasjonale implementeringene av fellesregistreringsreglene for merverdiavgiftsrett, og hvordan de kan være problematiske med tanke på MVA-svindel og -unndragelse, konkurransevridning og markedets

indre funksjon.

I sitt prosjekt har hun i tillegg til BI besøkt University of Leeds, Universitet i Münster, Victoria University of Wellington, Wirtschafsuniversität Wien og Lund Universitet. Målet har vært å undersøke de juridiske mulighetene og løsninger for å bekjempe unndragelse av merverdiavgift, samtidig med å beskytte det indre marked og merverdiavgiftssystemet i EU. Dette skal hun gjøre gjennom en omfattende komparativ analyse av reglene om fellesregistrering i Danmark, fem utvalgte EU-land i tillegg til Norge og New Zealand.

– Fantastisk på BI

Hun forteller at BI har skilt seg ut ved at det hele har virket mer profesjonelt fra start til slutt i prosessen.

– Det var en fantastisk tid ved BI. Jeg har blitt tatt superfint imot, og det arbeider mange dedikerte mennesker med stor faglig interesse og kompetanse her. Oppholdet har vært svært berikende og inspirerende med nye kolleger og nye

Gjesteforsker Karina Kim Egholm Elgaard.
 Foto Vina Abdullah

venner. BI-kollegaene har vært veldig inkluderende, og jeg har blant annet fått være med på ulike seminarer, sier Karina Egholm Elgaard.

MVA-dagen 14. april 2016

Komite: Anders B. Mikelsen, Roy Kristensen og Cecilie Aasprong Dyrnes.

Den 14. april 2016 arrangerte BI og advokat Cecilie Aasprong Dyrnes (Arntzen de Besche) det årlige MVA-seminaret. Interessen for seminaret har økt fra år til år, og denne gangen var det ca 270 deltakere. Seminaret samler avgiftsekspertene fra blant annet skatteetaten, advokatfirmaer og store norske virksomheter som Statoil, DNB og Telenor.

Seminaret hadde et internasjonalt perspektiv med blant annet to av Europas fremste avgiftsekspertene til å forelese over aktuelle avgiftstemaer innen EU. Dosent Oskar Henkow (Lund) holdt foredrag om «Merværdesskatt och betalningstransaksjoner inom EU», mens professor Patrick Wille (Brüssel) snakket om «Holdings and VAT in EU». Øvrige foredragsholdere var advokat Hege Dahl (Arntzen de Besche), advokat Trond Larsen (Schjødt),

Bildet viser forfatterne av den redigerte utgaven: Roy Kristensen, Anders B. Mikelsen og Cecilie Aasprong Dyrnes

seniorskattejurist Arnulf Rabben (Skatteetaten), Jan Egil Kristiansen (Skatt øst), advokat Alexander With (Deloitte), Maj Hines Grape (NHO) og advokat Erik Frøystad (Regnskap Norge).

Som en sentral forsknings- og undervisningsinstitusjon innen avgiftsrett, er BI et egnet sted for drøftelse av avgiftsrettslige problemstillinger ut fra ulike perspektiver.

– Ny åndsverklov stiller krav om «rimelig vederlag» for kunstnere

Førsteamanuensis Irina Eidsvold-Tøien hevder at BI besitter viktig kompetanse som kan komme til nytte i debatten og oppfølgingen av forslaget til endringer av åndsverkloven.

Med den digitale teknologien har rettighetshavere i større grad mistet kontrollen over bruken av sine åndsverk. Dette får konsekvenser for utformingen av lovgivningen. Blant annet for å skape en bedre balanse mellom sikring av kunstnernes inntekter og tilretteleggelse av effektiv tilgang til verkene og prestasjonene som er skapt, foreslo Kulturdepartementet i 2016 en endring av åndsverkloven.

– Rettshistorien viser at åndsverklovgivningen ofte må endres til fordel for rettighetshaverne når det kommer teknologiske nyvinninger slik som trykkkunsten, opptaksteknologi, kopimaskinen og Internett. Endringene som nå er foreslått, kommer som følge av utbredelsen av digital teknologi. Tidligere har kunstnernes inntekter blitt sikret ved at åndsverkloven har gitt dem rettigheter i form av retten til å kopiere og retten til å spre kopiene til allmennheten («enerett»). Gjennom den digitale teknologien har rettighetshaverne i større grad mistet kontrollen over bruken av åndsverkene. Distribusjon av innhold over Internett (for eksempel musikk og film) medfører kopiering av åndsverket, altså en handling som ifølge någjeldende lov er gitt kunstnerne som enerett. Da må man stramme inn på annen måte slik at kunstnernes posisjon ikke svekkes, uttaler Irina Eidsvold-Tøien.

Rimelig vederlag

I lovforslaget foreslås det krav om rimelig vederlag for kunstnere. Forslaget kommer som følge av at EU gjør det samme gjennom et forslag til et nytt opphavsrettsdirektiv.

Førsteamanuensis Irina Eidsvold-Tøien
Foto: Ingunn Straalberg

– Direktivet tilsier at dersom etterfølgende bruk av et åndsverk viser seg å bli mye større enn det som var forutsatt på avtaletidspunktet, har man ikke innfridd direktivets krav til rimelig vederlag, og vederlaget kan justeres. Det norske forslaget går foreløpig ikke like langt, men det legger opp at det skal avtales rimelig vederlag mellom partene, og at man da også må se hen til forventet etterfølgende bruk, sier Irina Eidsvold-Tøien.

Mangfold

En viktig grunn til opphavsrett er å sikre et mangfold. Irina Eidsvold-Tøien påpeker at det vil kunne få negativ virkning på tilbudet av norskprodusert innhold hvis inntektsstrømmene ikke kommer tilbake til den som har skapt innholdet.

– Hvis vi tror på incitament-teorien; at man ved inntekt for en prestasjon stimuleres til å prestere mer, vil reduserte inntekter føre til et snevrere repertoar og mindre mangfold, noe som selvfølgelig også har betydning for den som er forbruker av musikk og film. Hele grunnlaget for opphavsrettslovgivningen bygger på incentivantanken om at det vil lønne seg for samfunnet å gi rettigheter. Kunstnerne skaper, får rettigheter, selger tilgang til verkene, får inntekter og produserer mer. Dermed sikres et kulturelt kretsløp, forteller Irina Eidsvold-Tøien.

Holde på norske rettigheter

Det er også en utfordring å holde rettighetene på norske hender. Eksempelvis genererer norske TV-serier nesten ingen

Giulia Bellante, som er Ph.D. student i Economic Studies ved "G. D'Annunzio" University of Pescara, Italia, var gjest ved Institutt for rettsvitenskap og styring én måned i vårsemesteret 2016. Hensikten var å samle data til Ph.D.-avhandlingen om «Governance, Accountability and Management of Volunteers in NPOs of Different Countries».

Hun avsluttet oppholdet med å sende følgende hilsen til hele instituttet:

«You made me feel «at home», appreciated and welcome...and I'm really grateful for this.»

inntekter til norske rettighetshavere for salget som skjer i Europa og resten av verden, fordi rettighetene er overdratt til utenlandske eiere. Selv om en TV-serie blir en stor internasjonal suksess, vil det ikke nødvendigvis gi inntekter til norske rettighetshavere og sikre et norskprodusert kulturelt kretsløp. Det bør derfor være et mål for norske rettighetshavere å beholde rettighetene på norske hender, men likevel sikre internasjonalt salg. Innovasjon Norge, Kulturrådet og UD er klar over problematikken. Men vi må finne en kommersiell måte å forvalte suksessene på. Her bør Bls tverrfaglige kompetanse

på kultur, økonomi, immaterielle verdier og rettigheter kunne gi grunnlag for gode innspill, påpeker Irina Eidsvold-Tøien.

– Det må opparbeides kompetanse i Norge på å forvalte rettigheter på norske hender slik at inntektsstrømmene kan gå tilbake til de som har skapt innholdet. Dette er selvsagt ikke som følge av noen nasjonalistiske preferanser, men derimot for å generere mer produksjon av norsk refleksjon, talent og kulturarv, sier Irina Eidsvold-Tøien.

FAKTA

FØRSTEAMAMUENSIS IRINA EIDSVOLD-TØIEN lanserte boken «Skapende, utøvende kunstnere på BI den 25. august.

Boken er basert på Irina Eidsvold-Tøiens PhD-avhandling om temaet. I boken vurderes utøvende kunstners rettsstilling i norsk rett. Har de eller bør de gis et opphavsrettslig vern? I dag beskyttes utøverprestasjoner av en såkalt naborettsstruktur etter åndsverkloven § 42. Regelen gir kortere vernetid og snevrere vern enn det som tilkommer åndsverk. Irina Eidsvold-Tøien ser blant annet nærmere på om utøverprestasjoner innfrir kravet til «individuell, skapende innsats», og dermed oppfyller minstekravet for å få opphavsrett. I boken gis inngående informasjon om de seneste års opphavsrettssaker som har vært fremmet for EU-domstolen. Boken representerer således en oppdatert beskrivelse av grunnkravene for opphavsrett i lys av Norges EU-rettslige forpliktelser.

Begivenhetsrikt år for næringslivshistorikerne

Forsker I Harald Espeli

Det skjedde mye på Senter for næringslivshistorie i 2016. Flere store prosjekter ble ferdigstilt, noe som medførte mye oppmerksomhet.

Med ni faglige medarbeidere er Senter for næringslivshistorie et veletablert forskningsmiljø innenfor økonomisk historie og næringslivshistorie, nå plassert ved Institutt for rettsvitenskap og styring. Medarbeiderne ved senteret forsker på bedrifter, bransjer, organisasjoner og institusjoner som det ofte er skrevet lite om på et historiefaglig grunnlag, og de produserer bøker, artikler, doktorgrads-avhandlinger, undervisningsopplegg og foredrag. En del av artiklene blir publisert i bøker utgitt på anerkjente internasjonale forlag og i internasjonale tidsskrifter. I 2016 ble tre av de største oppdrags-forskningsprosjektene som har blitt gjennomført på Senter for næringslivshistorie, ferdigstilt.

Undersøkte Riksrevisjonen

Leder for Senter for næringslivshistorie, forsker I Harald Espeli, har blant annet gjennomført den første store faghistoriske gjennomgangen av Riksrevisjonens 200-årige historie sammen med Yngve Nilsen, som tidligere arbeidet på BI.

– Det mest interessante er hvor vekslende betydning institusjonen har hatt, både på stortingsnivå og i offentligheten. Vi konkluderer med at den i dag er på et historisk toppunkt. Det har vært flere til dels selvforskyldte bunnpunkter, det siste så sent som midt på 1970-tallet, forteller Harald Espeli.

– Prosjektet viser at vi ikke bare er opptatt av næringslivet, men også viktige statlige institusjoner. Vi setter samtidig et kritisk lys på hvordan de har virket. Dette synes vi er en viktig oppgave for BI.

Historien om Gjensidige

Etter samtaler mellom BI og Gjensidige ble et prosjekt om Gjensidiges historie påbegynt i 2007. Harald Espeli har arbeidet med prosjektet sammen med nå pensjonert kollega, Trond Bergh. Prosjektet ble ferdigstilt i 2016.

FAKTA

SENER FOR NÆRINGSLIVSHISTORIE

- 8 faglige medarbeidere. Senteret er et godt etablert forskningsmiljø innenfor økonomisk historie og næringslivshistorie i Norge.
- Produserer bøker, artikler, doktorgrads-avhandlinger, undervisningsopplegg og foredrag på bakgrunn av grundige empiriske studier.
- Dekker et bredt spekter av virksomheter og temaer.

– Dette er en historie om røttene til det nåværende børsnoterte selskapet Gjensidige ASA. Frem til 2010 var det et gjensidig kundeeid selskap. Dette er i stor grad en historie om hva som var grunnlaget for og kjernen i denne organisasjonsformen, hvordan den utviklet seg og hvorfor man forlot den, sier Harald Espeli.

150 års dagligvarehistorie

Professor emeritus Lars Thue

Historikerne Lars Thue, Espen Ekberg og Christine Myrvang ved Senter for næringslivshistorie fikk full tilgang til den ellers mediesky eieren av Norgesgruppen, Johannson-familien, og deres arkiver.

Lars Thue kontaktet familien og fikk godkjent et prosjekt som skulle ta for seg hele historien fra starten i 1866. Som hovedeier i Norgesgruppen er Johannson-familien den mektigste familien i norsk dagligvarehandel. Prosjektet skulle munne ut i en bok, og det hele skulle bli ferdig til selskapets 150-års jubileum i 2016.

– Bedriften var stor og gammel nok til å gi en god inngang for å si noe om dagligvarebransjens historie som helhet. Dette motiverte prosjektet, forteller Lars Thue.

Økt publisitet

Det er ikke ofte at eierne Knut Hartvig, Torbjørn og Johan Johannson viser seg offentlig, men alle stilte opp da boken ble presentert på Café Christiania i april 2016. Dette bidro til stor oppmerksomhet rundt boken.

– Boken ble møtt med mange positive tilbakemeldinger i form av avisoppslag og gode anmeldelser. I tillegg har vi fått mange gode reaksjoner fra bransjen og fra familien selv, forteller Lars Thue.

Ukjent arkiv

I forbindelse med arbeidet med boken kom det fram at det fantes lite stoff om den første tiden til Joh. Johannson. Et godt stykke inn i prosjektet gjorde Lars Thue et interessant funn på et loft i det store «kaffetårnet» på Filipstad.

– Jeg syntes det var merkelig om alt av gammelt materialet var sporløst forsvunnet. Først fikk jeg beskjed om at det ikke fantes noe loft på kaffetårnet. Senere viste seg at loftet eksisterte, og det var her vi fant et ukjent arkiv med verdifullt materiale. Dette funnet sier noe om hvordan vi historikere arbeider; vi finner fram til kilder som ikke en gang oppdragsgiver vet eksisterer, forklarer han avslutningsvis.

FAKTA

Boken "Historikere i oppdrag. Festskrift til Trond Bergh, Sverre Knutsen og Lars Thue i anledning 70-årsdagene i 2015 og 2016" ble presentert på et internt arrangement på BI 15. september 2016.

BI med ledende rolle i utredning om forenkling av aksjelovene

*Aksjelovutvalgets leder Tore Bråthen og sekretæren Stine Winger Minde har spilt en svært viktig rolle i arbeidet med lovutredningen
Foto: Stian Falk*

Professor Tore Bråthen har vært leder av et ekspertutvalg som har fremmet et lovforslag som skal forenkle hverdagen for små og mellomstore bedrifter.

Aksjelovutvalget ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 22. januar 2016. Professor Tore Bråthen ble oppnevnt som utvalgets leder. Utvalget fikk i oppdrag å utrede mulighetene for forenklinger i aksjelovene samt evaluere endringer i aksjelovene som trådte i kraft juli 2013. Utvalget skulle særlig legge vekt på å vurdere om gjeldende regler gir hensiktsmessige rammevilkår for små og mellomstore aksjeselskaper. Forslagene berører dermed en svært stor andel av det totale antall aksjeselskap.

På ni måneder utarbeidet utvalget, med Tore Bråthen i spissen, en 200-siders utredning med en rekke lovforslag som skal gi en mer effektiv selskapslovgivning for økt verdiskaping.

– Vi fikk et meget omfattende mandat med en nokså kort frist, forteller han.

– Vil føre til lovendringer

Arbeidet munnet ut i NOU 2016:22, som ble presentert og overlevert til næringsministeren i departementets egne lokaler 21. oktober 2016.

– Vi har forsøkt å tallfeste besparelsene for næringslivet, men ikke alle lar seg tallfeste. Vi mener likevel at det kan være årlig kostnadsbesparelse for norske aksje- og allmennaksjeselskaper på rundt 1,7 til 2,7 milliarder kroner. Det er imidlertid grunn til å anta at dette tallet kan være vesentlig høyere, sier Tore Bråthen. Utredningen har senere blitt sendt på høring og fått en god mottakelse.

– Den vil åpenbart føre til store endringer i aksjelovgivningen, sier Tore Bråthen.

Ansvarsfullt oppdrag

Utvalget besto av fem eksperter. I tillegg til Tore Bråthen var BI representert med

høyskolelektor Stine Winger Minde som utvalgets sekretær. Utvalget hadde også en referansegruppe der de store næringslivsorganisasjonene deltok.

At BI har hatt en slik rolle i ekspertutvalget, bekrefter BIs ledende akademisk posisjon og kompetanse på feltet.

Bred kompetanse på stiftelser

Senterleder professor Caroline Dale Ditlev-Simonsen

Med BIs omfattende kompetanse på stiftelser ønsker Senter for stiftelser å bidra til oppbygging av et norsk kompetansenettverk på fagfeltet.

Senter for stiftelser utvikler og formidler forskningsbasert kunnskap knyttet til stiftelser. Dette innebærer blant annet formidling av forskning via seminarer og kurs samt som samarbeids- og sparringspartner for stiftelser og offentlige organer.

– Stiftelser er en eierform som får stadig større aktualitet. Samtidig foreligger det mye uklarheter rundt stiftelsesfenomenet. Det er altså et klart behov for økt kunnskap om stiftelser gjennom forskning, forteller senterleder professor Caroline Dale Ditlev-Simonsen.

BI har omfattende kompetanse på stiftelser, og kunnskapen kommer fra ulike ståsted. Blant annet omfattes fagområder og emner som ledelse, jus, effektmåling,

kapitalforvaltning, styrearbeid og governance, omdømme, markedsføring, og søknadsprosesser.

Senteret arbeider på tvers av det offentlige og ulike stiftelser. For eksempel arrangerte senteret i samarbeid med Lotteri- og stiftelsestilsynet og Stiftelsesforeningen et seminar for styremedlemmer og daglige ledere i stiftelser. Tema var Ledelse og kapitalforvaltning i stiftelser. Stipendiat Inger-Julie Grimsrud Aasland var medlem av lovutvalget som i NOU 2016:21 la frem forslag til ny stiftelseslov, og Caroline D. Ditlev-Simonsen er medlem i Stiftelsesklagenemnda. Fagmiljøet har dessuten publisert flere fagartikler om stiftelser.

FAKTA

NORSKE STIFTELSE

Norske stiftelser er en betydelig bidragsyter til samfunnet. De siste årene har rundt tre milliarder kroner per år blitt utdelt til samfunnsnyttige formål. Forskning er den sektoren som får mest penger, men også kultur, utdanning og sosiale formål er store mottakere av penger fra norske stiftelser. Hentet fra <https://lottstift.no/nb/stiftelser/om-stiftelser/>.

Morgenmøter om selskapsrett

For å bidra til utvikling av fagmiljøet og forskningen innen fagområdet selskapsrett, arrangerer instituttet jevnlig selskapsrettslige morgenmøter. Morgenmøtet skal være et uformelt diskusjonsforum for selskapsrettslige problemstillinger. I 2016 sto blant annet arbeidet med aksjelovreformen i sentrum for morgenmøtene. Professor

Tore Bråthen og høyskolelektor Stine Minde Winger innledet blant annet om arbeidet i utvalget som ble nedsatt for å modernisere aksjelovene. I et annet morgenmøte tok Høyskolelektor Morten Lund for seg Nærings- og fiskeridepartementets forslag til endringer i aksjelovens regler om selskapsfinansierte aksjeervert og aksjonærlån.

Høyskolelektor Morten Lund
Foto: Ingunn Straalberg

Fullsatt seminarkurs for styremedlemmer og daglige ledere i stiftelser

Det er stort behov for praktisk opplæring og kompetanseheving på dette feltet, sier Inger Julie Grimsrud Aasland.

Formålet med årets seminarkurs var å gi praktisk anvendbar kunnskap om styrets og daglig leders rolle i forbindelse med forvaltningen av stiftelsens kapital. Seminar kurset var beregnet på styremedlemmer og daglige ledere i stiftelser og er et konsept utviklet i samarbeid med Stiftelsesforeningen og Lotteri- og stiftelsestilsynet. Tema for seminar kurset i 2016 var kapitalforvaltning, og mange små stiftelser og flere av Norges største stiftelser var representert.

– Det å sitte i et styre eller å lede en stiftelse er et ansvarsfullt oppdrag. Stiftelser som organiseringsform er også stadig

mer aktuelt. Det er imidlertid et svært lite tilbud innen praktisk opplæring og kompetanseheving på dette feltet, sier doktorgradsstipendiat Inger Julie Grimsrud Aasland.

Hun skriver en juridisk doktoravhandling om grensene for forsvarlig kapitalforvaltning i stiftelser. På seminar kurset holdt hun foredrag om hvordan styrer i stiftelsene kan forvalte stiftelsens midler forsvarlig innenfor rettslige rammer.

Andre foredragsholdere på seminar kurset var daglig leder i Stiftelsesforeningen, Bjørn Øiulfstad, direktør i strategisk

økonomistyring på BI, Marius Eriksen, professor Tore Bråthen, administrerende direktør i UNIFOR og styreleder i Stiftelsesforeningen Hans Jørgen Stang, direktør i Sparebankforeningen Ole Morten Geving, og seniorrådgiver Øystein Fosstvedt fra Lotteri- og stiftelsestilsynet. I tillegg holdt professor Caroline D. Ditlev-Simonsen et innlegg om etiske betraktninger knyttet til forvaltning og donasjoner og Social Responsible Investment. Hun tok blant annet opp ulike stiftelsers investeringskriterier og ulike strategier for å investere etisk.

Doktorgradsstipendiat Inger Julie Grimsrud Aasland var både arrangementsansvarlig og foredragsholder på seminar kurset

Engasjementet blant deltakerne på seminar kurset var stort

Åpent Forum

Også i 2016 ledet professor Gudmund Hernes seminaret «Åpent Forum». Seminaret gjennomføres som en samtale med personer som har hatt eller har sentrale lederroller i norsk samfunnsliv, med det overordnede temaet: Hva lærte jeg om ledelse? Gjennom en uformell samtale med gjennomtenkte spørsmål og en klar plan søkes avdekket hva som i gjestens livsløp forberedte ham eller henne til ulike lederoppgaver og hvilke lærdommer de har høstet fra dem.

Gjester i Åpent forum i 2016 var **Leif Frode Onarheim**, **Anita Krohn Traaseth** og **Anne-Kari Bratten**.

Professor Gudmund Hernes i samtale med Anita Krohn Traaseth

Med spørsmål som «hva har drevet deg?», «hvordan har du lært å ta beslutninger?», eller «hvilke lærdommer om ledelse er overførbare?», kom

Gudmund Hernes tett på hva som gjorde at disse sentrale lederne nådde til topps og hva slags erfaringer de sitter igjen med.

Seminar om hvitvasking

Instituttet avholdt den 19. april et meget vellykket åpent seminar i forbindelse med revisjon av hvitvaskingsreglene 2015/2016. På seminaret deltok følgende innledere med temaene som er angitt:

Atle Roaldsøy: Revisjon av Hvitvaskingsregelverket 2015-2016

Bodil Næssvik og **Dag Hegerstrøm**, Privatmegleren: Tiltak mot hvitvasking

Kari Birkeland, førsteamenuensis Handelshøyskolen BI: Revisors rolle i å bekjempe hvitvasking)

Marit W. Kjørsvik, advokat Simonsen Vogt Wiig Advokatfirma: Krav om

elektronisk aksjonærbok som ledd i bekjempelse av hvitvasking, herunder implementering av EUs fjerde hvitvaskingsdirektiv i Norge

Hanne Opsahl, Fagsjef, Regnskap Norge: Regnskapsfører og hvitvasking, strategier for å investere etisk.

Det var stort engasjement blant foredragsholdere og tilhørere på seminaret

Doktorgradsprosjekter

Callegari, Beniamino

Tittel: (foreløpig): A Monetary Analysis of Innovation: theoretical analysis and application.

Fokus i prosjektet er utvikling av en original tolkning av Schumpeters økonomiske teori, basert på aksiomer i pengeanalyse. Den gir et alternativt syn på den makroøkonomiske betydningen av innovasjon og dens forhold til økonomi. En eksplisitt institusjonell tilnærming gjør det mulig for Schumpeters teori å bli meningsmodifisert og søke aktuelle problemstillinger. Det endelige målet er å foreslå nye fortolkende hypoteser for dagens innovasjonsprosesser, argumentere for en avgjørende rolle for innovasjon og for utvikling og spredning av finansiering.

Fugelsnes, Eileen, høyskolelektor

Tittel: From backstage to consensus. A study of the Norwegian pension reform process

Avhandlingen har som formål å øke vår forståelse av hvordan politikk formes i Norge i dag. Pensjonsreformen inkluderer mange av de aktørene som forskningslitteraturen regner som viktige i norsk politikktutforming, som blant annet trepartssamarbeidet, sterk statsadministrasjon og et forent storting. Hun har nylig levert sin PhD-avhandling.

Føllesdal, Anna

Tittel: Taxation of income and gains from immovable property – An analysis of the OECD Model Tax Convention.

Fast eiendom er et viktig skatteobjekt i inntektsskatteretten. En eventuell beskatningsrett til fast eiendom i Norge kan være begrenset av en skatteavtale. Skatteavtalene inneholder regler som helt eller delvis kan begrense nasjonal beskatningsrett. Hovedformålet med skatteavtalene er å unngå/eliminere internasjonal juridisk dobbeltbeskatning. De fleste skatteavtaler er utformet etter OECD Mønsteravtale, og det er omkring 3000 skatteavtaler som er basert på denne mønsteravtalen. Målet for prosjektet er å analysere fordeling av beskatningskompetanse over inntekt og gevinst av fast eiendom etter OECDs Mønsteravtale Artikkel 6 og Artikkel 13 (1) og (4).

Malonæs, Tine Petersen

Tittel: Systemintegrasjon som innovativ drivkraft.

Avhandlingen undersøker hvordan kompetansen til å drive systemintegrasjon vokste frem i Kongsberg Gruppen etter andre verdenskrig og hvilken betydning denne kompetansen har hatt for selskapets internasjonale konkurransefortrinn i nyere tid. Avhandlingen tar utgangspunkt i litteraturen om dynamiske ferdigheter og søker å forklare hvordan bedriftsspesifikke ferdigheter utvikles over tid i samspillet mellom organisasjon og teknologi.

Aardal, Gunnar

Tittel: «The Prudent Person Rule» - kravet til forsvarlig forvaltning av pensjonsmidler. Prosjektet omhandler juridiske krav til forsvarlig kapitalforvaltning av pensjonsmidler. Temaet

er aktualisert ved at man bygger ned tidligere kvantitative restriksjoner i kapitalforvaltningen (plasseringsregler), som erstattes av kvalitative kriterier (rettslige standarder). Forsvarlighetskravet er basert på EU-rett, nærmere bestemt den såkalte «prudent person rule» (implementert i tjenestepensjonsdirektivet og kommer i Solvens II). Prinsippet er igjen hentet fra angloamerikansk rett (trust law).

Prosjektet tar for seg den EU-rettslige siden, herunder hvordan norsk rett påvirkes. Med et sparsomt rettskildesilde, både internrettslig og EU-rettslig, rettes blikket mot amerikansk rett hvor prinsippet er utviklet ved en vekselvirkning av case law og lovgivning siden 1800-tallet. Spørsmålet er om man kan og bør bygge på slike regler i Norge. Tilnærmingen gjøres dels abstrakt (analyse av forsvarlighetskriteriet og dets skjønsmessige delkomponenter) og dels konkret (ved å se nærmere på ulike aktivaklasser). Det redegjøres også for de spesielle utfordringer som håndhevelse reiser (som tilsyn, erstatning og i ytterste konsekvens straff).

Aasland, Inger Julie G.

Tittel: Kapitalforvaltning i stiftelser.

Emnet for avhandlingen er hvordan styret i stiftelser kan oppfylle sitt ansvar for å forvalte stiftelsens kapital på en forsvarlig måte. Stiftelser er selveiende, og stiftelsers øverste organ er styret, som har det overordnede ansvaret for forvaltningen av stiftelsen. Sentralt i avhandlingen

er juridiske spørsmål i forbindelse med hva som ligger i stiftelseslovens krav om forsvarlig kapitalforvaltning og forholdet mellom forsvarlig kapitalforvaltning og realisering av stiftelsens formål. Det kan oppstå vanskelige juridiske spørsmål vedrørende innholdet i stiftelseslovens forsvarlighetskrav, hvilke interesser styret i stiftelser skal ivareta, krav til stiftelsens egenkapital, styrets sammensetning, inhabilitetsspørsmål og utdeling av stiftelsens midler. Prosjektet går også nærmere inn på mulighetene for tilsyn med styrets kapitalforvaltning, herunder særlig Stiftelsestilsynets og revisors rolle. Særlige spørsmål vedrørende styremedlemmers erstatningsansvar ved uforsvarlig kapitalforvaltning er også en relevant problemstilling. Forskningsprosjektet skal bidra til å klargjøre hva som forventes av styremedlemmer i stiftelser og hvilke interesser styret i stiftelser skal ivareta.

Minde, Hanne Winger

Tittel: Private reguleringsplaner som rettslig styringsverktøy. Emnet for avhandlingen er i hvilken grad kommunale planmyndigheter kan overlate offentlig arealplanlegging til private aktører ved

utarbeidelsen av private reguleringsplaner, og hvordan slike reguleringsplaner benyttes som rettslig styringsverktøy.

Et sentralt tema for avhandlingen er private aktørers adgang til å styre eller bestemme den kommunale arealplanleggingen. Et viktig spørsmål i denne forbindelse er i hvilken grad private reguleringsplaner kan gjøre endringer i overordnede arealplaner. Avhandlingen skal også vurdere hvilke oppgaver og hensyn som pålegger kommunen og relevante sektormyndigheter når private utarbeider reguleringsplaner. Videre skal avhandlingen belyse i hvilken grad private reguleringsplaner ivaretar helhetlige og sektorovergripende løsninger.

Et annet sentralt tema for avhandlingen er hvilke rettslige konsekvenser økt privatisering av offentlig areal- og ressursforvaltning kan ha. I denne forbindelse skal avhandlingen bl.a. vurdere rettsvirkninger av private reguleringsplaner og hvilke konsekvenser private reguleringsplaner kan ha for annen lovgivning som regulerer areal- og ressursforvaltning.

Avhandlingens emne har et internasjonalt fokus ved at private reguleringsplaners stilling vil bli vurdert i lys av svensk, dansk og engelsk rett. Avhandlingen skal også vurdere om eiendomsretten etter Den europeiske menneskerettskonvensjonen, tilleggsprotokoll 1 artikkel 1 («EMK TP1-1») setter noen rammer for offentlig styring av arealplanprosesser.

Forskningsprosjekter

Ditlev-Simonsen, Caroline Dale

Prosjekttittel: Effektmåling av støtte til ideelle tiltak – Gjensidigestiftelsen

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet er en oppfølging av pilotprosjektet Effektmåling. Formålet er opplæring innen samkjørt bruk av effektskjema, inkludert interessentvurdering og samfunnsindikatorer. Handelshøyskolen BI vil utvikle og arrangere tre workshops hos Gjensidigestiftelsen. Videre utvikles en database over data fra prosjekter avsluttet i 2012/13.

Prosjekttittel: Hva ønsker investorer?

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet ser nærmere på interessen blant investorer når det gjelder ikke-finansiell rapportering og evaluerer relevans og preferanse knyttet til ulike miljø- og sosialrelaterede variabler hos investorer. Funnene vil besvare spørsmål som er relevante både for bedrifter, investorer, analytikere, revisorer, myndigheter, ideelle organisasjoner og allmennheten når det gjelder hva samfunnsrapportering bør inneholde, og resultatene vil derfor være praktisk anvendbare for disse aktørene.

Videre skal prosjektet bidra til debatt og bevisstgjøring blant de samme aktørene, og er således et bidrag i retning bærekraftig utvikling. Med basis i Prop. 48 L. (2012-2013) Endring i regnskapsloven og enkelte andre lover (rapportering om samfunnsansvar mv), er det enda viktigere med klarhet rundt hva bedrifter skal rapportere om.

Prosjekttittel: Evaluering av stiftelsestøtte – ES
Prosjektbeskrivelse: Basert på tilgjengelige data, er formålet med prosjektet å utarbeide en konstruktiv evaluering av ES-støtte så langt. Dette som et første steg i en effektevaluering av ES-støtte i et større samfunnsperspektiv.

Eidsvold-Tøien, Irina; Viken, Monica; Gran, Anne-Britt

Prosjekttittel: Digitization and Diversity: Potentials and Challenges for Diversity in the Culture and Media Sector.

Finansiering: Norges forskningsråd, KULMEDIA-programmet og er et samarbeid mellom Handelshøyskolen BI, NTNU, Nasjonalbiblioteket og Universitetet i København.

Prosjektleder: Anne-Britt Gran (Institutt for kommunikasjon, kultur og språk ved BI). Prosjektet skal undersøke hvordan offentlige og private digitaliseringsinitiativ påvirker mangfoldet i sektoren. Det konsentrerer seg om fire bransjer: Bokbransjen og biblioteker (e-bok), museum (digitale samlinger), film (digital kino og filmfiler) og pressen med fokus på lokalavisene (e-avis). I Norge spiller staten en betydelig rolle i både finansieringen og digitaliseringen av sektoren. Prosjektet fokuserer derfor spesielt på samspillet mellom offentlige og private aktører.

Ekberg, Espen

Prosjekttittel: DnBs historie 1989-2004.
Bokprosjekt: Prosjektet studerer DnBs historie fra etableringen av banken gjennom en fusjon mellom Bergen Bank og Den norske Creditbank (DnC) i 1990 og fram til etableringen av DnB NOR konsernet i 2004. Hovedformålet er å beskrive

og forklare hvordan DNB i kjølvannet av bankkrisen - der bankens aksjer ble nullet og betydelige deler av aksjekapitalen ble overtatt av staten - utviklet seg til å bli landets klart ledende, og eneste store norskeide forretningsbank.

Espeli, Harald

Prosjekttittel: SPKs historie. Bokprosjekt. I 2017 blir Statens pensjonskasse (SPK) 100 år. I den anledning skrives det en bok om statlige tjenestepensjoner gjennom 200 år. Boken kommer i løpet av 2017. Målet med prosjektet er å bidra til å dokumentere, belyse og skape forståelse for viktige byggesteiner i det norske velferdssamfunnet - og dagens og fremtidens pensjonspolitiske utfordringer og veivalg.

Hernes, Gudmund

Prosjekt - En innføring i politisk økonomi.

Midttun, Atle

BioNEXT - Bioenergiens rolle i fremtidens energisystemer

Forskningsprosjektet BioNEXT analyserer premissene for hva som skal til for at Norges fremtidige bioenergiproduksjon skal bli lønnsom og effektiv. Biodrivstoff er en av få fornybare alternativer til fossilt drivstoff til bruk i tungtransport og luftfart. I motsetning til solenergi og vindkraft kan kraft og varme fra bioenergi tilpasses forbruk. Derfor tror forskerne i BioNEXT at Europa på sikt vil etterspørre biomasse til energi i Europa.

I denne omstillingsfasen mangler det imidlertid kunnskap for å ta langsiktige og riktige strategiske valg. Denne kunnskapen skal BioNEXT-prosjektet bidra med.

Prosjektleder er professor Torjus Folsland Bolkesjø, NMBU. Atle Midttun er ansvarlig for en analyse av forretningsmodeller og myndighetsregulering i prosjektet. Proadpran B. Piccini og Knut Myrum Næss arbeider også på prosjektet. Finansieringskilder: Forskningsrådet - ENERGIX og BioNEXTs industripartnere. Deltakere: NMBU, SINTEF, BI, Statkraft, Avinor, Moelven og Glommen Skog.

Stoknes, Per Espen

"What is Genuine Green Growth?" - analysis of the nordics.

Thue, Lars

Bokprosjekt finansiert av Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening: «Hva er kapitalisme». Bind 2 i historien om de norske kraftkommunene. Finansiert av Landssamenslutninga av kraftkommunar (LVK).

Agder Energis historie. Finansiert av Agder Energi. Et forprosjekt om europeiseringen av norsk kraftforsyning, finansiert av Statnett.

Viken, Monica

Prosjekttittel: Franchising – The Nordic Model
Prosjektmedarbeidere: Petra Sund-Norrgård (Finlands Akademi), René Henschel (Aarhus Universitet), Sanna Wolk (Uppsala Universitet) og Stojan Arnerstål (Uppsala Universitet). Prosjektet er i regi av Academy of Finland

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet skal undersøke «best practice» for franchising i de nordiske land, gjennom juridiske, empiriske og komparative analyser. Hovedfokus vil være å vurdere balanseforholdet mellom franchisegiver og franchisetaker i de nordiske land.

Viken, Monica; Gran, Anne-Britt; Eidsvold-Tøien, Irina,

Prosjekttittel: Digitization and Diversity: Potentials and Challenges for Diversity in the Culture and Media Sector.

Finansiering: Norges forskningsråd, KULMEDIA-programmet og er et samarbeid mellom Handelshøyskolen BI, NTNU, Nasjonalbiblioteket og Universitetet i København.

Prosjektleder: Anne-Britt Gran (Institutt for kommunikasjon, kultur og språk ved BI). Prosjektet skal undersøke hvordan offentlige og private digitaliseringsinitiativ påvirker mangfoldet i sektoren. Det konsentrerer seg om fire bransjer: Bokbransjen og biblioteker (e-bok), museum (digitale samlinger), film (digital kino og filmfiler) og pressen med fokus på lokalavisene (e-avis). I Norge spiller staten en betydelig rolle i både finansieringen og digitaliseringen av sektoren. Prosjektet har derfor spesiell oppmerksomhet mot samspillet mellom offentlige og private aktører.

Eivind Furuseth forsvarte sin Ph.D.-avhandling den 9. juni 2016

Tittel på avhandlingen: Forholdet mellom nasjonale omgøelsesregler og skatteavtaler

Det er inngått mer enn 2000 skatteavtaler rundt om i verden, og et viktig spørsmål er hvorvidt disse avtalene begrenser en stats mulighet til å slå ned på uønsket skatteplanlegging. PhD-avhandlingen viser at skatteavtalene i mange situasjoner setter betydelige begrensninger på en stats mulighet til å benytte seg av nasjonale regler for å hindre uønsket skatteplanlegging.

Temaet for avhandlingen er særlig relevant i disse dager med stor oppmerksomhet rundt OECD/BEPS, Panama Papers, Starbuck, Apple, Google m.m. Mange av de store multinasjonale selskapene benytter seg av i utgangspunktet fullt ut lovlige metoder for å redusere skatten. Samtidig har nasjonale myndigheter stadig mer fokus på at en del av denne skatteplanleggingen er uønsket og statene ønsker å sette en stopper for dette ved bruk av sine nasjonale regler. Det skattemyndighetene ofte glemmer er at bruk av slike nasjonale regler kan være i strid med skatteavtalene, og derfor ikke kan anvendes.

Konferanser og foredrag

Bråthen, Tore

The state of foundation law in Norway. Universitetet i København, 25.01
Hva er forsvarlig fastsettelse av styrehonorar i stiftelser? Seminarkurs for stiftelser, BI Oslo, 28.01.
Mellommannsrollen for advokater som driver eiendomsmegling. Advokatforeningen, Oslo krets, 10.02.
Seminar aksjeselskapsrett. Simonsen Vogt Wiig Advokatfirma, Oslo, 29.04.
Advokaten som eiendomsmegler. Eiendomsadvokatenes vårkurs, Oslo, 12.05.
Arbeidet med aksjelovrevisjonen, foredrag sammen med Stine Winger Minde på internseminar, Kleivstua, 25.05.
Kurs i styrearbeid for styremedlemmer utpekt av staten. Nærings- og fiskeridepartementet, Oslo, 28.09.
Eierstyring og ansvar i AS. Kontrollopplæringen, Skatteetaten, Stavern, 13.10.
Selskapsrettskonferansen 2016. Foredrag sammen med Stine Winger Minde. Juristenes utdanningsseier. Stavanger, 28.10.
Om aksjelovreformen. Nærings- og fiskeridepartementet, Oslo, 01.11.
Gjennomgang av NOU 2016:22. Universitetet i Oslo, 05.12.

Callegari, Beniamino

DRUID, Copenhagen: 13.-15.06.
ISS, Montreal (Best Junior Paper Award): 06.-08.07.
Luigi Einaudi Foundation Conference, Torino: 13.-15.10.
INET, Budapest: 19.-22.10.
NORSI 16, Oslo: 15.12.

Christensen, Sverre August

Dubrowka - a free-standing company from a family-network capitalism. World Congress on Business History/Congress of the European Business History Association; 25.-27.08.

Espeli, Harald

Tvangsarbeid og rettsoppgjør. Ski Pensjonistakademi, 11.02.
Riksrevisjonens historie. Universitetets Aula, 19.05.
Presentasjon av "Tvangsarbeidets tilnærmede fravær i rettsoppgjøret", på sesjonen «Nye perspektiver på norsk okkupasjonshistorie: Organisasjon Todt i Norge under andre verdenskrig». Norske historikerdager, 17.-19.06.

Internseminar, 11.09.

Foredrag om Gjensidiges historie hos Agri analyse/Norges Bondelag, 09.11.

Eidsvold-Tøien, Irina

Opphavsrett for kunststudenter, KHIO, 07.01.
Universitetslæreren som utøvende kunstner og opphavsmann, BI, 12.01.
Om skapende, utøvende kunstner, Norsk opera og ballett, MFO, 07.03.
Oppdatering av rettspraksis, JUS Opphavsrettsseminar, Sandefjord, 09.03.
Skapende, utøvende kunstnere, JUS Opphavsrettsseminar, 10.03.
Nasjonalbiblioteket, digitalisering og film, 31.05.
Opphavsrett i en moderne tid, internseminar, Kleivstua, 25.05.
Hvem eier forelesningene dine?, Strengseminar for MET, 06.06.
Endringer i åndsverkloven, KKL Valendas, 09.05.
ICCPR, Internasjonal konferanse i kulturpolitikk, Copyright for performers, Seoul, 06.07.
Haugesund Filmfestival, Grenseløs norsk film, fordeler og utfordringer, 19.08.
Arendalsuka, om opphavsrett og endringer i åndsverkloven, 24.08.
Boklansering, Skapende utøvende kunstnere, BI, 24.08.
Norsk Forening for Jus & Edb, Utøverprestasjoner i en digital hverdag, 07.11.
Kulturrådet, Skapende utøvende kunstnere, 19.09.
Norsk Forening for Jus & Edb, Utøverprestasjoner i en digital hverdag, 07.11.
Universitetet i Oslo, Formidling av forskning, Institutt for Privatrett, 31.11.

Eidsvold-Tøien, Irina;

Irgens-Jensen, Harald

Nyheter på opphavsrettsområdet siden sist. Det årlige opphavsrettskurset, UiO; 10.-11.03

Fjeldheim, Paul Henning

«Oppgjørsmeglers ansvar», Eiendomsmegler 1, 31.05, Norges Eiendomsmeglerforbund 14.04. og 18.11., Dialog Eiendomsmegling 16.12, Weboppgjør 16.09., Aktiv Eiendomsmegling 01.12., 08.12. og 15.12.
«God meglerskikk», Aktiv Eiendomsmegling, 01.12. og 08.12.
«Bransjenorm for markedsføring av boliger», Eiendomsmegler 1, 14.12.

«Servitutter», Hedmark Eiendom, 07.01.
«Dekningssalg», Dialog Eiendomsmegling 16.12, Aktiv Eiendomsmegling 01.12., 08.12. og 15.12. og Eiendomsmegler 1 14.12.

Frogner, Marit

"The European Social Charter: challenges and opportunities. 25th anniversary of Polish membership of the Council of Europe". Polen, Warszawa, 08.11.
"Workshop on the European Social Charter – organized by Council of Europe and Ministry of Social Policy of Ukraine", Ukraina, Kiev, 13. 12.

Furuseth, Eivind

«The international effort to restrict the possibilities of eroding the tax base in shifting profits to low-tax environment», konferanse organisert av i Nordisk skattevitenskapelig forskningsråd (NSFR). Island, 19.-20.05.
"En sammenligning av vilkår og rekkevidde av den norske ulovfestede gjennomskjæringsregel og OECDs 'principal purposes test' i BEPS Action 6». Prøveforelesning i forbindelse med doktorgradsdisputas, 09.06.
«The relationship between domestic anti-avoidance rules and tax treaties», Doktorgradsdisputas, 09.06.
«OECD/BEPS Action 6 – Treaty abuse». Foredrag på Sentralskattekontoret for Storbedrifter, 20.06.
«Improving Tax Compliance in a Globalized World». Seminar organisert av Wirtschaftsuniversität Wien (WU). Østerrike, 30.06-02.07.
"Legal and Economic Perspectives on Tax Compliance in a Globalized World". Møte i Nordisk skattevitenskapelig forskningsråd (NSFR), 26.10.
«Trends in international taxation». Foredrag for Statkraft AS, 28.11.
«Treaty shopping – hvilke begrensninger gjelder?» Foredrag for Revisorforeningen, 9.11.
Skatterettsseminar med International Fiscal Association, 02.12.

Haug, Are Vegard

Innlegg og paneldebatt: Fortellinger om flyktninger vs flyktningers fortellinger. Paneldebatt i «Stormen» kulturhus: Fortellinger om flyktninger vs flyktningers fortellinger, 20.10.
Romfolkets historie i Europa. Sterke farger i den europeiske mosaikken. Kirkens Bymisjon med konsert, 18.09.
Romfolkets historie i Europa. Kirkens Bymisjon med konsert, 04.10.

Hernes, Gudmund

Gull av gråstein. Hva svikter i skolen? Asker Rotary, 01.02.
 Generasjonen som traff planken. Innherred seniorforum, 03.02.
 Et regime foran undergangen? Norsk medieutvikling. Litteraturhuset i Trondheim, 14.04.
 Generasjonen som traff planken. Nordberg seniorforening, 15.04.
 De nasjonale strategier - hvor ble de av? Deloitte Norge, 20.04.
 Fordeling og ulikhet. AUF, Utøya, 23.04.
 Presentasjon av "Moderne forretningsjus III". Institutt for Rettsvitenskap, 25.04.
 "Hvorfor jeg elsker og hater Frankrike". Antibes, Frankrike, Kjell Eliassen 70 år, 21.05.
 Data for Decision-Makers: Old Practice - New Challenges. Keynote at the IASSIST Annual Conference, Bergen, 01.06.
 "Arbeidsretten og Riksmekleren". Norsk Arbeidsrettslig forening, 02.06.
 "Arbeidsrett for HR og Ledelse - det historiske bakteppet". NHO, 16.06.
 "Tro og trospraksis i det offentlige rom". Olsokseminar, 29.07.
 "Resistance to change in organizations". Stanford University, 28.09.
 Det grønne skiftet: Ingeniøren - frelser eller synder? NITO, 22.10.
 Thematic Seminar: "On the Move - Global Migrations" ISSC/Høgskolen i Oslo, 26.10.
 "Regime og resultater - hvordan organiseringen av arbeidslivet påvirker det partene oppnår og nasjonen tjener", PARAT, Gardermoen, 17.11.
 "Teknologiens muligheter for å frigjøre menneskelig arbeidskraft" DELTA, Sundvollen, 29.11.

Lönnborg, Mikael

An Innovator and an Entrepreneur: Carl Gustaf von Koch and the Introduction of Modern Risk Management in Sweden, Proceedings at 52nd Japanese Business History Conference, Tokyo, Japan, 08.-09.10.

Lönnborg, M.; Box, M & Rytkönen, P.

The Internationalization of the Swedish Dairy Industry, presented at: First World Congress of Business History/20th Congress of The European Business History Association (EBHA), Bergen, Norway, 25.-27.08

Lönnborg, M.; Gratzner, K., & Olsson, M.

State Ownership and Privatization in Sweden, presented at: Joint Workshop On Innovation and Entrepreneurship in Cooperatives, The Private Sector and Public Services: Lessons from Sweden and Tanzania, Moshi Co-operative University, Tanzania, 28-29.06.

Lönnborg, M.; Hedberg, P., Karlsson, L.

Regulatory change and market efficiency in the Swedish Insurance Industry during a half century, presented at: 41st Annual Economic and Business History Society (EBHS) Conference, Montreal, Canada, 26.-28.05.

Midttun, Atle

"European Energy Industry From Boom to Crisis and Transformation" International workshop on: Challenges facing the Electricity Industry. Hong Kong PR China; Konrad Adenauer Stiftung. 22.-23.02.

Midttun, Atle og Witoszek, Nina

«Staging Pathways towards Ecomodernity». The 2nd International Modernization Forum, China Center for Modernization Research, Beijing 20.-22.05.

Midttun, Atle og Witoszek, Nina

"Fostering Prosociality in a Competitive World". The «Norwegian Model in the Age of Globalization». The Third WINIR Conference on Institutions and Human Behaviour, Boston, Massachusetts, USA, 02.-05.09.

Midttun, Atle

"The Nordic Model in a Multilevel Selection Perspective". International Conference on Business, Policy and Sustainability. Copenhagen, 16-17.06.

Midttun, Atle

"The Green Economy in Norway: An Industrial Approach". 100% Renewable Energy Conference, Flensburg 06.-07.10

Minde, Stine Winger

Arbeidet med aksjelovrevisjonen, foredrag sammen med Tore Bråthen på interseminar, Kleivstua, 25.05.
 Selskapsrettskonferansen 2016. Foredrag sammen med Tore Bråthen. Juristenes utdanningssenter. Stavanger, 28.10.

Nygaard, Pål

Historien om Institutt for energiteknikk og flerfaseteknologien. Forskningskonferanse med Norsk olje- og gassarkiv & Norsk Oljemuseum, 10.-11.03.
 Professionalization of management: towards a Nordic model? EBHA World Congress of Business History, 25.-27.08.
 Teknovitenskapens anbud til verden: Historisk blick på ingeniør-profesjonen og samfunnsansvar. Profesjonsetisk årskonferanse 2016: Profesjon, teknologi og etikk, 13.-14.10.
 Creating OLGA - why certain technologies prevail. S. Net meeting The Co-Production of Emerging Bodies, Politics and Technologies, 12.-14.10.

Vei: Fra hestetransport til motorisert ferdsel. Samkult-symposium, 20.10.

Piccini, Proadpran B.

A conference paper 'Facing the Climate and Digital Challenge: European Energy Industry from Boom to Crisis and Transformation' at the BIEE (British Institute of Energy Economics) Oxford 21.-22.09.16 Research Conference 'Innovation and Disruption: the energy sector in transition'.

Randers, Jørgen

Key-note speaker

Global Megatrends. Open conference, Future Earth, Helsinki, Finland, 14.01.
 Use of forecasting in international studies. Annual conference, Finnish International Studies Association. Hämeenlinna, Finland, 15.01.
 The Global Energy System to 2052. What should universities do? UNI-SET Clustering Event. European University Association, Trondheim, 25.02.
 Hvor fort vil verden fase ut fossile brennstoff? (How fast will the world drop fossile fuels?) Student conference. NMBU Energi seminaret (Biological University Energy Days). ÅS, 26.02.
 Kan vi spise oss ut av klimakrisen? (Can we eat our way out of the climate crisis?) MEETeat Bærekraft (MEETeat sustainability conference). ANIMALIA (Norwegian meat producers' organization), Vulkan Arena, Oslo, 18.03.
 What can universities do to make the world more sustainable? Sustainable University Day 2016. University of Lausanne. Lausanne, 22.04.
 Better climate through better law. IUCN Academy of Environmental Law. Department of Law, Universitetet i Oslo, 22.06
 Klimautfordringen. Hva kan Posten gjøre? Postens Topplederkonferanse 2016 (Senior management conference). Posten (Norwegian Postal Service), Larkollen, 01.09.
 2052 forecast - the five year update. Meeting for students and alumni. Cambridge Institute for Sustainability Leadership. Cambridge, UK, 13.10.
 Bedriftens samfunnsansvar i fremtiden (2052 and Corporate Responsibility). Høstseminaret 2016 (Fall conference). Kommunikasjonsforeningen (Norwegian Communicators' Association). Ålesund, 20.10.
 The 2052 forecast and consequences for metals production. Fall meeting of researchers and clients. SFI Metal Production. NTNU, Trondheim, 25.10.
 2052 forecast. Conference for real estate leaders. re-comm 2016. Kitzbuhel, Austria, 24.11.

Forelesninger/seminarer

Green growth and green shift in Norway
Internal seminar. Commision for Green Competitiveness. Ministry of Climate, 19.01.
Klimautfordringen - Hva kan jeg, og hva bør jeg gjøre? Open meeting Lier Kommune, Lier 20.01.
Klimautfordringen - Hva kan jeg, og hva bør jeg gjøre? Open meeting, Haug Bygdelaag. Haug, 09.03.
Hydros energiteknologidag. Hydro ASA, Vækerø, 14.03.
2052 Forecast and impact investment. Eight Investor Day. Wermuth Asset Management. Berlin, 18.04.
Is economic growth compatible with habitable planet? General Assembly. European Geosciences Union. (Paneldebatt)Vienna, 20.04.
Solenergidagen (Conference on solar energy). Ingeniørenes Hus, Oslo, 12.05.
ESCIMO model of global warming. Research seminar. Wuppertal institute. Wuppertal, Germany, 02.-04.06.
UNFCCC NGO Forum. Taipei, Taiwan, 05.09.
Korea's ecological footprint. Side event to Global Green Growth Week. WWF-Korea. Jeju Island, Korea, 06.09.
Limits to growth after 40 years. Celebration of JR as Honorary Professor at Fudan University. Fudan Institute of Advanced Social Studies. Fudan, Shanghai, 08.09.
China and the future. What to do? Talk for MS and Phd students. Shanghai Academy of Social Sciences, Shanghai, 09.09.
Political platform for the rich world. Launch of JR's «1% ist Genug». Ministry of Environment. Berlin, 13.09.
Update of the 2052 forecast after 5 years. The 2052 Glimpse Authors' Gathering no 2, Cambridge, UK, 03.-11.10.
Energy policy for Korea. Internal seminar for bureaucrats. Seoul Metropolitan Government, Seoul, Korea, 31.10.
Korea's ecological footprint. Open seminar. Kongsberg Rotary, Krona, Kongsberg, 07.11.
Finanskonferansen 2016. BI - Corporate. BI-Nydalen, Oslo, 22.11.
Economic growth. Public meeting. All Parliamentary group on Limits to Growth. House of Commons, London, 28.11.

Sitter, Nick

Lessons from 150 years of Terrorism and Counter-Terrorism. Chr. Michelsens Institutt, 05.04.
The Changing International Economy of Oil and Gas, Central European University, 09.12.
Partipolitikk, EU-avstemninger og BREXIT, BI, 06.06.

Sjøvaag, Marit

Svaret er 42. Hva er spørsmålet?
Konferansen Fremtid 16, BI Bergen, 16.09.

Sogner, Knut

In the shadow of Silicon Valley. The large corporation as solution to the challenges of a small IT agglomeration. World Congress of Business History, 25.-27.08.

Solberg, Frode

Styrekompetanse, Pirsenteret og BI Campus Trondheim, 21.01.
Markedsorientert forretningsutvikling, Rindal Næringsforum DNB, 28.01.
Skap vekst i egen bedrift, Trondheim bedrift kunnskapsfrokost, 02.02.
Skap vekst i egen bedrift, DNB Stjørdal bedrift kunnskapsfrokost, 18.02.
Studenter som ressurs for bedriftene, BI Campus Trondheim, 01.03.
Forretningsutvikling, Pirsenteret og BI Campus Trondheim, 17.03.
Styrearbeid, Trondheim International School, 20.05.
Det utviklingsorienterte styret, Næringsforeningen i Trondheim, 07.09.
Mathall på Frosta, Stjørdal – Frosta Næringsforening, 12.09.
Praktisk styrearbeid, DNB Trondheim bedrift kunnskapsfrokost, 28.09.
Praktisk styrearbeid, DNB Stjørdal bedrift kunnskapsfrokost, 05.10.
Forretningsmodellering, Midt-Norsk Innovasjonsnettverk, 18.10.
Kan noen si meg veien til markedet? Connect Trøndelag, 18.10.
Praktisk styrearbeid, Næringsshagen Voss, 19.10.
Delingsøkonomien, Røros Næringsshage, 02.12.

Stoknes, Per Espen

International Bunker Conference.
Handelshøyskolen BI, 27.-29.04.
Smart Grønn vekst, Handelshøyskolen BI, 02.06.
The road ahead is circular, Handelshøyskolen BI, 16.12.
Vestfold Fylkeskommune.
Partnerskapskonferansen Sandefjord, 14.01.
Helse Vest. Grønt Sykehus, 03.03.
Suez Environment Company. Materiality stakeholder panel, Paris, 19.02.
Climate psychology. Nederland NHTV University of Applied Sciences, 31.03.
Climate psychology. Nederland Impact academy, Utrecht, 31.03.
Climate psychology. Antwerp Management School, Belgium, 01.04.
Klimapsykologi. Høgskolen Sørøst Norge, 05.04.
Grønn Byggallianse. NHO, 07.04.
Climate of Change. USA Pacific Graduate Institute, 23.04.
Grønn innovasjon. Oslo Future Living, 11.05.
Environmental Reality - rethinking the

options. Swedish Royal Colloquium, 23.-24.05.
Miljøvernseminar. FFI, 01.06.
Klimaseminar. Norsk Bremuseum 25 års jubileum, 03.06.
Bærekraftkonferansen i Hurdal. Hurdal kommune, 24.06.
Grønne offentlige innkjøp. Arendalsuka, 18.08.
Klimapsykologi. Stockholm Environmental Institute, 29.08.
Klimapsykologi og grønn vekst. Stockholm, Mistra, 30.08.
Scenarier for bygg. Eiendomsfag, 07.09.
Grønn innovasjon. Oslo byøkologisk innovasjonssenter, 07.09.
Fossilfritt Sverige. Stockholm, 26.10.
Climate communication. Los Angeles Aquarium, 02.11.
Grønn vekst. Vekst i Grenland Vekst, 16.11.
Klimapsykologi. Statens Vegvesen, 01.12.
Barrierer mot grønn innovasjon. Enova, 14.12.

Viken, Monica

Innholdsmarkedsføring utfordrer mer enn Vær Varsom-plakaten. Mediebedriftenes landsforening, 24.08.
Franchiseavtaler - forskningsprosjekt. Franchisekonferansen 2016, 15.09.

Publikasjoner

Publikasjonspoeng

Hver vitenskapelig publikasjon markeres med en pingpong-ball. Fargen angir antallet publiserings-poeng som oppnås av den enkelte publikasjon.

Anderssen, Harald B.

Mangler ved omsetning av boliger. Gyldendal Juridisk 2016 (ISBN 9788205482425) 896 s. Anvendelse på Svalbard av lovgivningen som regulerer boliger og boligomsetningen. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016 (ISBN 9788245020465) s. 19-35. Høyesterett og arealsvikt. I: *Rettsavklaring og rettsutvikling - Festskrift til Tore Schei*. Universitetsforlaget 2016 (ISBN 9788215026091) s. 643-674. Høyesterett undergraver boligsammen-slutningenes legalpanteretter. *Tidsskrift for eiendomsrett* 2016 (1) s. 3-39.

Anderssen, Harald B.; Bråthen Tore (red.)

Moderne forretningsjus III. Fagbokforlaget 2016, (ISBN 978-82-4502046-5) 486 s.

Bråthen, Gina

Ugyldighetssøksmål mot styrets beslutninger om kapitalforhøyelse. I: *Ugyldighet i privatretten - minnebok for Viggo Hagstrøm*. Fagbokforlaget 2016 (ISBN 978-82-450-1808-0) s. 97-105. Saksbehandling ved avtale om kreditt eller sikkerhetsstillelse i konsernforhold. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016 (ISBN 9788245020465) s. 37-46.

Bråthen, Tore

Ugyldighet når styret, firmategner eller daglig leder i aksjeselskaper overskrider sin myndighet - betydningen av «redelighetskravet» i aksjeloven § 6-33. I: *Ugyldighet i privatretten - minnebok for Viggo Hagstrøm*. Fagbokforlaget 2016 (ISBN 978-82-450-1808-0) s. 107-126. Inhabilitet på generalforsamlingen i aksjeselskaper. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016 (ISBN 978-82-4502046-5) s. 47-62. Styrehonorar i Stiftelser. Jurist- og økonomforbundets forlag, Nordisk Tidsskrift for Selskabsret (NTS) 2016 (1), s. 1-12. Inhabilitet for styremedlem med ledende stilling i annet selskap. I: *Sui generis. Festskrift til Stein Evju*. Universitetsforlaget 2016 (ISBN 9788215025995) s. 98-108. NOU 2016: 22 Aksjelovgivning for økt verdiskaping. Nærings- og fiskeridepartementet 2016 (ISBN 978-82-583-1301-1) 235 s.

Bråthen, Tore; Anderssen, Harald Benestad (red.)

Moderne forretningsjus III. Fagbokforlaget 2016, (ISBN 978-82-4502046-5) 486 s.

Bråthen, Tore; Minde, Stine Winger; Langfeldt, Sverre F; Viken, Monica

Lov og rett for næringslivet, ISBN/EAN: 9788205493223, Gyldendal, 2016 (23. utg).

Bråthen, Tore; Røse, Margrethe Solli

Lærebok i praktisk eiendomsmeistring. Norges Eiendomsmeiglerforbund 2016 (ISBN 978-82-7794-057-1) 261 s.

Daler, Ørnulf

Forbrukerens stilling i skandinavisk forsikring. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016 (ISBN 9788245020465) s. 63-84.

Ditlev-Simonsen, Caroline Dale

From idealism to profitability. I: *L'Impresa di domani: Innovativa sostenibile inclusiva*. Italia: Egea 2016 (ISBN 978-88-238-5141-2) s. 37-40. Rapportering om samfunnsansvar i små foretak. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016 (ISBN 9788245020465) s. 85-100.

Ditlev-Simonsen, Caroline Dale; Wenstøp, Fred.

Attitudes towards ethical pension management among Norwegians. *Beta. Scandinavian Journal of Business Research* 2016; Vol. 30 (2) s. 100-118.

Eidsvold-Tøien, Irina

Opphavsrett for utøvende kunstnere? Internasjonale skranker. I: *Moderne*

Forretningsjus III. Fagbokforlaget 2016 (ISBN 978-82-4502046-5) s. 379-392. Skapende, utøvende kunstnere: beskyttelsen av utøvende kunstners prestasjoner etter norsk rett. Oslo, Universitetsforlaget, 2016 (ISBN 978-82-15-02690-9) s. 1-322.

Espen Ekberg; Thue Lars, Myrvang, Christine

Mellommannen. Joh. Johannson og kampen om dagligvaremarkedet 1866-2016. Universitetsforlaget 2016 (ISBN 978-82-15-02541-4) 636 p.

Ekberg, Espen; Merok, Eivind

'Business history' som innfallsvinkel til skipsfartshistorien.. I: *Entreprenørskap i næringsliv og politikk. Festskrift til Even Lange*. Novus Forlag 2016 ISBN 978-82-7099-854-8. p. 57-79

Espeli, Harald

Den norske advokatbransjens kommersielle hamskifte fra midten av 1970-tallet. I: *Historikere i oppdrag. Festskrift til Trond Bergh, Sverre Knutsen og Lars Thue i anledning 70-årsdagen i 2015 og 2016*. Novus Forlag 2016. ISBN 978-82-7099-858-6. s.165-188. The Economic Effects of the German Occupation of Norway, 1940-1945. I: *Paying for Hitler's War: The Consequences of Nazi Hegemony for Europe*. Cambridge University Press 2016. ISBN 978-1-107-04970-3. s. 235-265. Fra privat til statlig advokatkontor. Dragkampen om organiseringen av Regjeringsadvokatembetet 1917-1962. I: *Embetet: Regjeringsadvokaten 1816-2016*. Oslo: Regjeringsadvokaten 2016 ISBN 978-82-303-3204-7.

Transparency of cartels and cartel registers: A regulatory innovation from Norway? I: *Regulating Competition. Cartel Registers in the Twentieth Century World*. Routledge 2016. ISBN 978-1-13-802164-8. s.133-151.
Incentive Structures and State Regulations of the Norwegian Economy. I: *Industrial Collaboration in Nazi-Occupied Europe: Norway in Context*. Palgrave Macmillan 2016 ISBN 978-1-137-53422-4.

Espeli, Harald; Johannessen, Finn Erhard

Historikere i oppdrag. Festskrift til Trond Bergh, Sverre Knutsen og Lars Thue i anledning 70-årsdagene i 2015 og 2016. Novus Forlag 2016. (ISBN 978-82-7099-858-6) 442 p.

Espeli, Harald; Bergh, Trond.

Tiden går. Gjensidige i 200 år. Fagbokforlaget 2016 (ISBN 978-82-450-1892-9) 576 s.

Nilsen, Yngve; Espeli, Harald.

Riksrevisjonens historie 1816-2016. Fagbokforlaget 2016 (ISBN 978-82-450-1774-8) 519 p.

Falkanger, Thorunn

Hvilke tilliggende servitutrettigheter følger med ved kjøp av en eiendom? I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016 (ISBN 978-82-4502046-5) s. 101-114.

Falkanger, Thorunn; Fjeldheim, Paul Henning

Forskriftssamling for eiendomsmeglerstudiet. Oslo: Focus Forlag 2016 (ISBN 978-82-592-0054-9) 145 s.

Fjeldheim, Paul Henning

Fornytelse av eiendomsmeglingsoppdrag. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 115-122.

Fjeldheim, Paul Henning; Falkanger, Thorunn;

Forskriftssamling for eiendomsmeglerstudiet. Oslo: Focus Forlag 2016 (ISBN 978-82-592-0054-9) 145 s.

Fougner, Jan

Arbeidsgivers frie skjønn - arbeidsgivers styringsrett og domstolskontroll. I: *Sui Generis. Festskrift til Stein Evju*. Universitetsforlaget 2016 ISBN 9788215025995. s. 211-223.
Endring i arbeidsforhold: Styringsrett og arbeidspålit. 2. utgave. Universitetsforlaget 2016 (ISBN 9788215027050) 352 s.
Organisering av arbeidskraft - adgang til tilpasning. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016 ISBN 9788245020465. s. 123-140.

I boken *Moderne Forretningsjus III*, Fagbokforlaget 2016, viser fagmiljøet ved Institutt for rettsvitenskap og styring litt av sin store faglige bredde innenfor juridiske fag og emner. De 27 bidragene omhandler fagområder som blant annet:

- Arbeidsrett
- Bankrett
- Bolig- og eiendomsrett
- Eiendomsmeglingsrett

- Erstatningsrett
- EU-rett
- Fast eiendoms rettsforhold
- Finansrett
- Forsikringsrett
- Immaterialrett
- Kommunalrett
- Regnskapsrett
- Selskapsrett
- Skatte- og avgiftsrett
- Stiftelsesrett

Fougner, Jan; Borge, Camilla Schøyen; Frogner, Marit Bjørånesset; Lorentzen, Julie Piil; Solheim, Trond Erik; Sundet, Tron Løkken; Aasheim, Eli.

Omstilling og nedbemanning. 3. utgave. Universitetsforlaget 2016 (ISBN 9788215025803) 504 s.

Frogner, Marit Bjørånesset; Fougner, Jan; Borge, Camilla Schøyen; Lorentzen, Julie Piil; Solheim, Trond Erik; Sundet, Tron Løkken; Aasheim, Eli.

Omstilling og nedbemanning. 3. utgave. Universitetsforlaget 2016 (ISBN 9788215025803) 504 p.

Furuseth, Eivind

En sammenligning av gjennomskjæringsregelen og «principal purposes test». Skatterett - 4 2016(35) 291-319.

Nordic News 2/2015. *Nordic Tax Journal* 2016; Volum 2. s.150-168.

Norway: Dividend; Article 10 of the Nordic tax treaty. I: *Tax treaty case law around the globe 2015*. International Bureau of Fiscal Documentation (IBFD) 2016 ISBN 9783707333817. s. 163-168

Norway: GE healthcare case - Hybrid entity. I: *Tax treaty case law around the globe 2015*. International Bureau of Fiscal Documentation (IBFD) 2016 ISBN 9783707333817. s. 51-56.

Furuseth, Eivind; Folkvord, Benn.

Fritaksmetode for alle. Skatterett 2016 (4) s. 289-290,

Furuseth, Eivind; Folkvord, Benn.

Lovfesting og usikkerhet. Skatterett 2016 (2) s. 115-116,

Furuset, Eivind; Folkvord, Benn
Statsstøtte og skatt. *Skatterett* 2016 (3) s. 187-188.

Gjems-Onstad, Ole

Opphevet arveavgift - konsekvenser. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016 (ISBN 978-82-4502046-5) s. 141-154.
En generell omgælsesnorm for skatt og merverdiavgift - noen kritiske bemerkninger til NOU 2016:5. *Skatterett* 2016; Volum 2. s. 171-177.
Omgælseslovforslaget - kommentarer til Zimmers motkritikk. *Skatterett* 2016; Volum 4, s. 379-380.
Bedre skatt: En skattereform for omstilling og vekst. Meld.St. 4 (2015-2016). *Skatterett* 2016; Volum 2016.(1) s. 2-9.
Uforutsigbar omgælsesnorm. *Skatterett* 2016; Volum 35.(2) s. 156-170.
Den som lever får se. *Skatterett* 2016, s. 266-267.

Gjems-Onstad, Ole; Kildal, Tor S.; Dyrnes, Cecilie Aasprong; Kristensen, Roy K; Mikelsen, Anders B.
MVA-kommentaren, 5. utgave. Gyldendal Juridisk 2016 (ISBN 978-82-05-46702-6) 950 s.

Haug, Are Vegard; Jenssen, Julie Bodd
Kommune-Norge AS: Skilsmis, oppgjør og nye ekteskap. I: *Moderne Forretningsjus III*. (Harald Benestad Anderssen og Tore Bråthen red.). Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 229-242.

Hernes, Gudmund
Departementsråden. Kunnskapsdepartementets festskrift til Trond Fevolden (red. Knut Børve, Hans Christian Heiervang, Kim Helsvig) Kunnskapsdepartementet, 04/2016 - opplag 500.
Hvor kommer eiendomsretten fra? I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 155-212.

Har jurister for mye eller for lite makt? I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 471-478.

Hveem, Dag Jørgen

Vergemålsloven, mindreårige og banken. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 213-228.
Personlig økonomi - juss. Fagbokforlaget 2016 (ISBN 978-82-450-1509-6) 584 s.

Kaspersen, Gunnar

Hvilke muligheter har arbeidsgiver til fleksibel bruk av sine ansatte? I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 243-258.

Kinander, Morten

Interessekonflikter i finans og revisjon: Hvor hensiktsmessig er det å regulere dem? I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 257-266.
Fra tilbakeholdenhet til aktivisme - Nyere utviklingslinjer i forholdet mellom rett og politikk i Høyesterett. Lov og rett, vol. 56, (3), 2016, s. 141-164. ISSN 0024-6980, ISSN 1504-3061.
Bruk og misbruk. Særlig om ordrebehandling og misbruksreservasjonen i insidehandelsretten, Nordisk Tidsskrift for Selskabsret (NTS), 2016 (2) s. 53-65.
Kampen om tobakk - en vurdering av forslaget om standardiserte tobakkspakninger. (med Torstein Ulserød) CIVITA notat 12. 2016.

Knutsen, Sverre Richard

Through periods of stability and upheaval - The main factors underpinning the longevity of Major Norwegian banks 1848-2000 i M. Lescure (ed.), *IMMORTAL BANKS Strategies, Structures and Performances of major Banks*, Genève 2016: ss. 91-110.

Kristensen, Roy

God regnskapsføringsskikk. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 267-278.

Kristensen, Roy; Høyli, Knut; Opsahl, Hanne

God regnskapsførerskikk, 3. utgave. Gyldendal Akademisk 2016, ISBN 978-82-05-40317-8, 600 s.

Kristensen, Roy; Gjems-Onstad, Ole; Kildal, Tor S.; Dyrnes, Cecilie Aasprong; Mikelsen, Anders B.

MVA-kommentaren, 5. utgave. Gyldendal Juridisk 2016, ISBN 978-82-05-46702-6, 950 s.

Lönnborg, Mikael og Larsson, Mats

Kundägda svenska försäkringsbolag: Ett framgångsrecept?. I: *Historikere i oppdrag. Festskrift til Trond Bergh, Sverre Knutsen og Lars Thue i anledning 70-årsdagen i 2015 og 2016*. Novus Forlag 2016. ISBN 978-82-7099-858-6. p. 117-140.

Lönnborg, Mikael og Larsson, Mats

"Regulation competition of Swedish Insurance Business. The Role of the insurance cartel registry", in: Fellman, S. & Shanahan, M. (eds.), *Regulating Competition: Cartel Registers in the Twentieth Century World*, Routledge, Abingdon & New York, pp. 248-267.

Larsson, Mikael & Lönnborg, Mats

"Kundägda svenska försäkringsbolag: Ett framgångsrecept?", in: Espeli, H. & Johansson, F. E. (red.), *Historikere i oppdrag. Festskrift til Trond Bergh, Sverre Knutsen og Lars Thue i anledning 70-års-dagene i 2015 og 2016*, Novus forlag, Oslo, p. 117-140.

Midttun, Atle

Green Energy Transition in the EU and United States. Chpt 2 in: *Energy and Transport in Green Transition: Perspectives on Ecomodernity*. Routledge 2016 ISBN 978-1-138-79343-9. p. 103-130.

Midttun, Atle; Witoszek, Nina

Energy and Transport in Green Transition: Perspectives on Ecomodernity. Routledge 2016 (ISBN 978-1-138-79343-9) 198 p.
A Battle of Modernities. Chpt. 1 in *Energy and Transport in Green Transition: Perspectives on Ecomodernity*. Routledge 2016 ISBN 978-1-138-79343-9. p. 1-18.
Towards Ecomodernity. Chpt 8 in: *Energy and Transport in Green Transition: Perspectives on Ecomodernity*. Routledge 2016 ISBN 978-1-138-79343-9. p. 174-198.

Midttun, Atle; Willums, Jan-Olaf; Staurem, Elin Jeannette

The Automotive Industry: Meandering towards green transition in the European Union and the United States. Chpt 5 in: *Energy and Transport in Green Transition: Perspectives on Ecomodernity*. Routledge 2016 ISBN 978-1-138-79343-9. p. 103-130.

Mikelsen, Anders Bernhard

Kan krav på svart betaling inndrives? I: *Ugyldighet i privatretten - minnebok for Viggo Hagstrøm*. Fagbokforlaget 2016 ISBN 978-82-450-1808-0. s. 337-347.
Avtalt pris og tillegg for merverdiavgift. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 279-289.
En generell omgåelsesnorm for skatt og merverdiavgift – noen kritiske bemerkninger til NOU 2016:5. Skatterett 2016; Volum 2. s. (35) s. 171-176. ISSN 1504-310X-2016-02-05.
Omgåelseslovforslaget - kommentarer til Zimmers motkritikk. Skatterett 2016; Volum 4, s. 379-380.
Rettsdata, kommentarer til merverdiavgiftsloven.
Norges Lover, note forfatter til blant annet tolloven og merverdiavgiftsloven
Bidrag til: O. Lando, M.-L. Holle, T. Håstad m.fl., *Restatement of Nordic Contract law*. Jurist – og Økonomiforbundets forlag København 2016.

Mikelsen, Anders Bernhard; Gjems-Onstad, Ole; Dyrnes, Cecilie Asprong; Kildal, Tor S. og Kristensen, Roy

MVA-kommentaren, 5. utgave. Gyldendal Juridisk 2016, ISBN 978-82-05-46702-6, 950s.

Minde, Stine Winger

Bedriftsdemokrati i stiftelser – finnes det? I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 291-307.

Minde, Stine Winger og Viken, Monica

Innføring i forretningsjus, Digital fagbok, ISBN: 9788205477957, Gyldendal, 2016 (2. utg. digital)

Minde, Stine Winger; Bråthen, Tore; Langfeldt, Sverre F; Viken, Monica

Lov og rett for næringslivet, ISBN: 9788205493223, Gyldendal, 2016 (23. utg.)

Nygaard, Pål

Fortrenge veier - Fortielsen av de norske veienes historie under krigen. I: *Fortidsminneforeningens årbok 2016*. Oslo: Fortidsminneforeningen 2016 ISBN 9788290052831. s. 101-116
Veisystemet i Norge - teknokratistyrte eller offer for distriktspolitikk? I: *Historikere i oppdrag. Festskrift til Trond Bergh, Sverre Knutsen og Lars Thue i anledning 70-årsdagen i 2015 og 2016*. Novus Forlag 2016. ISBN 978-82-7099-858-6.

Alsos, Kristin; Seip, Åsmund Arup; Nygaard, Pål.

I arbeidsfredens tjeneste. Arbeidsretten 100 år. Pax Forlag 2016 (ISBN 978-82-530-3877-3) 511 p. BI FAFO.

Randers, Jørgen

How Fast Will China Grow Towards 2030? And what about the US? *World Economics* 2016, 17 (2), p. 63-78.

Randers, Jørgen; Golüke, Ulrich; Wenstøp Fred Søren

A user-friendly earth system model of low complexity: the ESCIMO system dynamics model of global warming towards 2100. *Earth System Dynamics* 2016; Volum 7 (4) s. 831-850.

Randers, Jørgen; Graeme Maxton

Ein Prozent ist genug. Mit wenig wachstum soziale ungleichheit, arbeitslosigkeit und klimawandel bekämpfen. Oekom verlag, ISBN 978-3-86581-810-2, 272 s.
Reinventing Prosperity. Managing Economic Growth to Reduce. Unemployment, Inequality, and Climate Change, Greystone, Vancouver, ISBN 978-1-77164-251-4, 240 p.
Senere utgitt på engelsk som:
Reinventing Prosperity. Managing Economic

Growth to Reduce. Unemployment, Inequality, and Climate Change, 240 pages, ISBN 978-1771642514, GREYSTONE BOOKS

Schwencke, Hans Robert

Får Norge Europas mest rettsliggjorte regnskapsregulering? I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 309-322.

Schwencke, Hans Robert; Baksaas, Kjell Magne; Haugen, Dag Olav; Stenheim, Tonny.

Årsregnskapet i teori og praksis. Gyldendal Akademisk 2016 (ISBN 9788205491748) 1270 s.

Schwencke, Hans Robert; Stenheim, Tonny

IFRS for SMEs som grunnlag for ny norsk regnskapsstandard. *Praktisk økonomi og finans*, 32(4), s.333-344.

Sitter, Nick

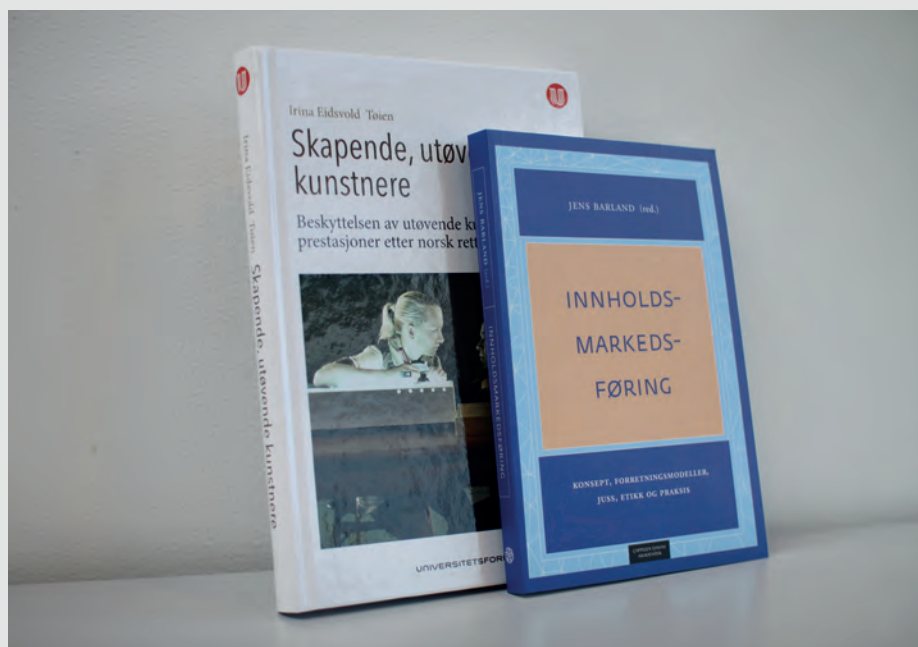
EUs konkurranserett og -politikk. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget, ISBN 978-82-4502046-5, s. 323-334.

Sitter, Nick; Andersen, Svein S.

Projecting the Regulatory State beyond the EU: Gas Markets and Energy Security. I: *The European Union's Foreign Policy in Comparative: Evaluating and generating hypotheses on 'actorness and power'* Routledge 2016, ISBN 978-11-3877670-8.

Sitter, Nick; Andersen, Svein S.

«The external reach of the EU regulatory state: Norway, Russia and the security of natural gas supplies». In the European Union's foreign policy in comparative perspective, edited by Ingo Peters, 80-89. London: Routledge 2016.

forretningsmodeller, juss, etikk og praksis. Jens Barland (red.) Cappelen Damm Akademisk, ISBN 978-82-02-53049-5. s. 98-151.

Viken, Monica; Minde, Stine Winger
Innføring i forretningsjus, Digital fagbok, ISBN 9788205477957, Gyldendal, 2016 (2. utg. digital)

Viken, Monica; Bråthen, Tore; Minde, Stine Winger; Langfeldt, Sverre F
Lov og rett for næringslivet, ISBN/EAN: 9788205493223, Gyldendal, 2016 (23. utg.)

Wille, Hans Georg
Utlandsetablering og skatt. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 409-428.

Aardal, Gunnar
Bør vi anerkjenne trust i Norge? I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 429-456.

Aasland, Inger Julie Grimsrud
Passiv identifikasjon mellom revisjonsklientens konkursbo og styre. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016 ISBN 9788245020465. s. 457-469.

Sitter, Nick; Andersen, Svein S.; Goldthau, Andreas
The EU Regulatory State, Commission Leadership and External Energy Governance. I: *EU Leadership in Energy and Environmental Governance: Global and local challenges and responses*, Palgrave Macmillan 2016 ISBN 978-1137502759, page 51-68.

Sitter, Nick; Parker Tom
The four Horsemen of Terrorism: It's not Waves, it's Strains. Terrorism and Political Violence. Routledge, 2016, ISSN: 0954-6553 (Print) page 197-216.

Sogner, Knut
Business History and Innovation. I: *A History of the Global Economy. From 1500 to the Present*. Cambridge University Press 2016 ISBN 978-1-107-10470-9. s.117-118.
Ressursbedrifter og naturressurser. I: *Entreprenørskap i næringsliv og politikk*. Festskrift til Even Lange. Novus Forlag 2016 ISBN 978-82-7099-854-8. s. 99-112.
Festskriftet ble redigert av Knut Sogner, Einar Lie og Håvard Brede Aven.

Sogner, Knut; Lie, Einar; Aven, Håvard Brede.
Forord. I: *Entreprenørskap i næringsliv og politikk*. Festskrift til Even Lange. Novus Forlag 2016 ISBN 978-82-7099-854-8. s. 7-12. BI HIOA UiO.

Sogner, Knut; Lie, Einar; Håvard, Aven.
Entreprenørskap i næringsliv og politikk. Festskrift til Even Lange. Novus Forlag 2016 (ISBN 978-82-7099-854-8) 324 s. BI UiO

Trosdahl, Kristian
Innføring av konsesjonsplikt for skadeforsikringsselskaper. I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 355-378.

Thue, Lars; Christine Myrvang; Espen Ekberg
Mellommannen. Joh. Johannson og kampen om dagligvaremarkedet, 1866-2016. Universitetsforlaget 2016 (ISBN 978-82-15-02541-4) 636 p.
Arvesølv og vannkraftens politiske økonomi. Nytt norsk tidsskrift 04/2016

Viken, Monica
Franchising in Norway – Balancing Complexity in a Contractual Relationship. Tidsskrift utgiven av Juridiska Föreningen Finland/JFT, Volum 152 (3) s. 338-365.
Hva tenker du på når du ser rødt? I: *Moderne Forretningsjus III*. Fagbokforlaget 2016, ISBN 978-82-4502046-5, s. 393-407.

Viken, Monica; Barland, Jens; Bang, Tor; Krokan, Tor Arne
Juridiske og etiske rammer for innholdsmarkedsføring. I: *Innholdsmarkedsføring. Konsept,*

Formidling, media og samfunnsdebatt

Dette er en oversikt som viser hvordan instituttets medarbeidere har bidratt til den offentlige debatt i 2016

ANDERSSSEN, HARALD BENESTAD

Mangler ved kjøp av bolig – Boligøkonomi. Klikk.no, 04.01.
 Dette har du krav på fra Canal Digital. VG.no, 02.01.
 Åpenbare feil gir ikke klagemulighet ved boligkjøp. Klikk.no, 04.01.
 Du kan forsikre deg mot knall og fall i boligkjøpet. Klikk.no, 14.03.

BIRKELAND, KARI

Revisorsjef: - Underlig at ikke DNB fulgte bedre med i Luxembourg. Aftenposten – Login, 12.04.
 Revisorbytte frustrerer bransjen. Kapital, 02.06.

BJUNE, CATHRINE

Ber flere Tesla-eiere sende krav. Dn.no, 12.12.

BRÅTHEN, TORE

Vurderer om de små skal slippe revisjonsplikt. Dagens Næringsliv, 22.01.
 Nytt utvalg skal vurdere forenklinger i aksjelovgivningen. Regnskap Norge, 22.01.
 Regjeringen sett ned nytt utvalg: Vil forenkle aksjeloven. Nærings- og fiskeridepartementet, 21.01.
 DNBs styreleder gjenvalgt i strid med vedtektene. NA24, 01.05.
 DNBs styreleder gjenvalgt i strid med vedtektene. Aftenposten - Login, 01.05.
 DNB-styreleder gjenvalgt mot vedtektene. P4, 02.05.
 DNBs styreleder gjenvalgt i strid med vedtektene. Aftenposten, 02.05.
 Kontrollkomiteen kan be Mæland forklare seg om brudd på vedtektene i DNB. Aftenposten – Login, 02.05.
 Kaller inn 44.500 aksjonærer for å endre

uheldig formulering. E24, 20.06.
 Fortsetter en edruelig utbyttestefest. Finansavisen, 20.05.
 Må akseptere risikoen. Klassekampen, 28.05.
 Beskyldes for å tilpasse sin forklaring for Stortinget. Dagbladet, 27.05.
 Ekspertene uenige om hvor mye Telenor-topper kunne fortalt. Fædrelandsvennen, 27.05.
 Sår tvil om meglervurdering. Hegnar Online, 31.05.
 Dom sår tvil om megler-vurderinger. Dagens Næringsliv, 31.05.
 Fjernet rival, vernet familievenn. Kapital, 02.06.
 La ut denne boligen på Facebook - solgte den uten megler for 12,7 mill. E24, 21.06.
 SiB kalles inn på teppet av departementet. Bergens Tidende, 01.08.
 SiB kalles inn på teppet. Bergens Tidende, 02.08.
 Vil ha granskning av Mentor Medier. Vårt Land, 04.08.
 Diskusjonen om innsyn i SMS-meldingene mellom Monica Mæland og Thorhild Widvey har så langt vært mangelfull. Dagens Næringsliv, 08.08.
 Lite treffende SMS-kritikk. Dagens Næringsliv, 08.08.
 Trengte ikke å offentliggjøre SMS-ene. Dagens Perspektiv, 08.08.
 Ikke en skinnprosess. Finansavisen, 09.08.
 Departementet valgte å offentliggjøre Mælands sms-er. De kunne med loven i hånd holdt dem hemmelig. MEDIER24.COM, 11.08.
 Ble lovet null risiko og høyere avkastning: Mener Silver burde advart. Dine Penger Pluss, 29.08.
 Kan spare næringslivet for milliarder. Finansavisen 22.10.
 Foreslår endringer i aksjelovene. Nærings- og fiskeridepartementet, 21.10.
 Aksjelovutvalget: Foreslår å redusere kravene

til aksjekapital til 1 krone. Dn.no 21.10.
 Aksjeloven forenkles. Den norske revisorforening, 21.10.
 Utfordringer i kø for Trumps forretningsimperium. E24, 11.11.
 En rekke TV- og radioinnslag i forbindelse med Vimpelcom-saken.
 Brekke hadde vært sparket av Røkke. E24, 13.12.
 Slår alarm om konkursutviklingen. 15.12.

CHRISTENSEN, SVERRE AUGUST (med Marte Gerhardsen)

Kontrollkomité på ville veier. Dagens Næringsliv 14.05.

DITLEV-SIMONSEN, CAROLINE DALE

Mine favoritter. Dagbladet, 23.01.
 Schneider Electric på bærekrafttoppen. MyNewsdesk, 12.02.
 Dette kan Norge lære av Myanmar. Ukeavisen Ledelse, 18.03.
 Etisk forvaltning. Dagens Næringsliv, 23.04.
 Samfunnsansvar og profitt, Caroline Bang Stordrange påpeker noe viktig. Dagens Næringsliv, 28.04.
 Edle holdninger, men skruppelige handlinger. Aftenposten, 05.06.
 Lommebok og egen helse, ikke miljø og etikk, styrer shoppingen. Aftenposten – log inn, 04.06.
 Cultura bank har etikk som fremste verdi. Vestviken24.no., 05.06.
 Etikk i banker. Fredrikstad Blad, 11.06.
 En bank som vil mer enn å tjene penger. Varden, 11.06.
 Sparing med etisk screening. Ekstra, 16.06.
 Bank med verdier. Ekstra, 16.06.
 En bank med verdier. Bergensavisen, 26.06.
 Ikke til enhver pris. Dagens Næringsliv, 04.07.
 Ikke sosialt akseptert å tjene 60 millioner på flyktninger. NRK Hordaland, 07.07.

Professor Tore Bråthen var invitert som en av flere eksperter til å komme med innspill under den andre kontrollhøringen i Vimpelcom-saken på Stortinget 27. mai.

Kontroll- og konstitusjonskomiteen skal føre kontroll med bl.a. at Regjeringen og forvaltningen gjennomfører de vedtak som fattes av Stortinget. Høringen handlet om hvordan staten utøver sitt eierskap når det er stor avstand mellom det statlige eierskapet i det norske børsnoterte selskapet Telenor og der korrupsjonen skjer, med flere selskaper som ledd i mellom. Den handlet også om hvordan man eventuelt kunne forhindre at det skjer korrupsjon i selskaper hvor den

norske stat gjennom eierskap i et selskap har visse eierinteresser.

Øvrige inviterte til kontrollhøringen var Trond Giske, Sigve Brekke, Gunn Wærsted, Jon Fr. Baksaas, Svein Aaser, Pål Wien Espen, Richard Olav Aa, Jo Lunder, Ole Bjørn Sjulstad, Guro Slettemark, og Gudmund Knudsen.

En av fire velger svart. Huseiernes Landsforbund, 13.09.
Flere banker får stryk i etikk. Sjekk hva din bank scorer. Aftenposten - Login, 15.11.
Flere banker får stryk i etikk. Aftenposten, 16.11.
Studie: Så mye bryr vi oss om etiske investeringer. Aftenposten, 18.11.
Norske universiteter trekker seg ut av olje og gass. NRK, 30.11.
De fleste vil heller ha firmagaven selv enn å gi den til et godt formål. BI Business Review og nettavisen forskning.no 23. desember 2016.

EIDSVOLD-TØIEN, IRINA

Den spanske avisa El Mundo stjal Dagbladet-bildet. Journalisten, 22.04.
Stjerne-koreograf: Beyoncé kopierte dansen min. NRK, 24.05.
Kan man stjele en dans? Dagens Næringsliv, 02.6.
Alt kan kopieres. Ballade, 18.08.
Skuespill er lite verdt. Klassekampen, 25.08.
Grenseløs norsk film. BI Business Review, 25.08.
Skuespillere mindre verd. Dagens Næringsliv, 01.09.
Derfor kan du bryte opphavsretten? Dagbladet, 14.09.
Facebook, opphavsrett – Elises nakenbilde ble brukt på T-skjorter: - Det er ulovlig. S 2, 15.09.
Alt kan kopieres. Billedkunst, 16.09.

ELIASSEN, KJELL

Aarebrot trekker linjene til nazi-tiden i mellomkrigsårene. VG Nett, 27.06.
I skytteltrafikk til Brussel. Kapital, 15.12.

ESPELI, HARALD

Antall arbeidsplasser skapt av ny børsgiganter som Apple og Amazon. Aftenposten 04.02.
20 års-jubileet for avviklingen av meieri-samvirkets melkemonopol. Aftenposten 06.03
Gjensidiges historie. Bondebladet, 06.10.
Riksrevisjonens historie. Ukeavisen Ledelse nr.20, 01.06.
Riksrevisjonens største krise. Dagens Næringsliv, 18.06.
Valgkomiteen burde gjort noe for to måneder siden», Aftenposten, 10.12.
Partner dømt til fengsel i ny sak. Finansavisen, 12.12.

FALKANGER, THORUNN

Gullmeglerjuryen i arbeid. Norges Eiendomsmeglerforbund, 09.05.

FJELDHEIM, PAUL HENNING

Større avvik mellom prisantydning og salgspris i Oslo enn i Trondheim. E24, 10.05.
Selger for 14 mill. - dropper megler. Dagens Næringsliv, 01.06.

FOUGNER, JAN

Deling og rettigheter, skrevet i samarbeid med Christel Søreide. Dagens Næringsliv 13.03.2016.

Telenor-sjefen Sigve Brekke kan felles av hemmelig granskning. Hegnar Online, 29.04.

FURUSETH, EIVIND

Regelverket er for svakt. E24, 06.04.
Banker kan dømmast for medverking til skattesvik. Hordaland, 07.04.
Derfor ønsker land å bli skatteparadis. E24, 07.07.
Skatteetaten ber Luxembourg om hjelp. NRK, 07.04.
Slik kan DNB bli dømt. Klassekampen, 07.04.
Banker kan dømmes for medverking til skatteunndragelse. Fædrelandsvennen, 07.04.
Banker kan dømmes for medverking til skatteunndragelse. Altaposten, 07.04.
Bolig i skattebråk. Finansavisen, 16.04.
Skatteforsker mener at Siv Jensen har sovet i timen. Aftenposten – Login, 13.06.
Dagens aviser på 1-2-3. DN.no, 14.06.
Rett til å omgå skatt? DN, 10.07.
DNBs begrunnelse for Seychellene- selskaper for norske kunder rives vekk. Aftenposten, 14.11.
Trolig liten effekt av EFTA-avgjørelse. Nationen Login, 19.12.
Trolig liten effekt av EFTA-avgjørelse. Nationen, 21.12.

GJEMS-ONSTAD, OLE

Gal utbytteskatt for 2016. Dagens Næringsliv, 11.01.
NRK splitter Norge. Dagens Næringsliv, 08.02.
Det er tilsynelatende også hensikten. Document no, 08.02.
NRK skal samle Norge. Dagens Næringsliv, 10.02.
NRK splitter Norge. Hamar Arbeiderblad, 26.02.
Slik fungerer skatteparadisene. NRK, 04.04.
Ideelt for skatteplanlegging. Aftenposten, 06.04.
Ekspert: Vanskelig å trekke Oljefondet heilt ut av skatteparadis. Avisa Møre, 11.04.
Ekspert: Vanskelig å trekke Oljefondet heilt ut av skatteparadis. ABC nyheter, 11.04.
Fanget i paradis. Dagens Næringsliv, 11.04.
Fanget i Paradis. DN.no, 11.04.
Hjelpeorganisasjoner blir brukt som skalkeskjul. TV2, 11.04.
Krever gjennomgang av lovverket etter DNB-redegjørelse. E24.12.04.
Delaware-misforståelsen. Dagens Næringsliv, 12.04.
Skattedirektøren på jakt etter nordmenn som hadde penger i skatteparadis. Fædrelandsvennen, 12.04.
Skattedirektøren på jakt etter nordmenn som hadde penger i skatteparadis. Romsdals Budstikke, 12.04.
Kritikk mot DNB går for langt. P4, 14.04.
Ingen privat eier hadde oppført seg slik staten nå har gjort. Dagens Næringsliv, 14.04.
Perspektivløshetens hengemyr. Ukeavisen Ledelse, 15.04.
Nazihilsen – ingen menneskerett. VG, 03.05.
Vil ha mer innsyn. Dagens Næringsliv, 07.05.

En av dem kan bli 67200 dyrere i dag. VG Nett, 31.05.
Umulig å si hvor store konsekvensene blir. DN.no, 04.07.
Det er en skattekonkurranse. Dagens Næringsliv, 05.07.
Dette er en konkurranse om risikokapital og investeringer. Dn.no, 05.07.
Dårlig politisk håndverk. DN, 14.07.
Rapport: Hver dag tappes afrikanske land for beløp tilsvarende 14.000 helsearbeidere i et år. Aftenposten – Login, 19.08.
Pengene strømmer ulovlig ut av Afrika. Aftenposten, 20.08.
Svekket rettsikkerhet. Dagens Næringsliv, 24.08.
Boligmarkedets tyngdelover. Dagens Næringsliv, 24.08.
19.03.14. Husbyggeren, 20.09.
Fjerner milliard fra tiltakspakke - får slakt av eksperter. Stavanger Aftenblad, 06.10.
Dette viser skattelistene egentlig. E24, 14.10.
Dette tjener IT-lederne i Norges største bedrifter. To navn skiller seg veldig ut. Digi.no, 14.10.
Skatteekspert fryser av Stoltenbergs og Jaglands nullskatt: - Skatteadel. NA24, 15.10.
Svekket rettsikkerhet. Trumps omstridte skattefradrag. Dagens Næringsliv, 05.11.
Det er først når du blir pensjonist at du virkelig begynner å betale formuesskatt. Dn.no, 17.11.
50 000 færre betaler formuesskatt. Forskning.no, 18.11.
50 000 færre betaler formuesskatt. Rix, 22.11.
Forslag til ny medieavgift: - Dette tenker ministeren om den nye NRK-lisensen. Dagbladet, 20.12.
Masse – søksmål klart. VG, 21.12.
Får kritikk for ny «Lisens». Dagbladet, 21.12.
Eiendomsskatten i Oslo: Klart for massesøksmål. VG Pluss, 21.12.

HERNES, GUDMUND

Hvem føler grunnen gyng og den gamle orden vakle? Morgenbladet, 15.01.
Samfunnets store spill. Morgenbladet, 22.01.
Slik kan Trump påvirke verdensøkonomien: - Ingen økonomer går god for Trumponomics. E24, 29.01.
Berges skjulte kanon. Morgenbladet, 05.02.
Er humanoria bare livets kakepynt? Morgenbladet, 05.02.
Lønning, Sejersted og Langslet lot oss se oss selv på nye måter. Morgenbladet, 26.02.
Hva er den største oppfinnelsene de siste tusen år. Morgenbladet, 18.03.
Idrettstoppene bør bruke bena til det de er skapt for; å gå. Gudmund Hernes hudfletter idrettstoppene. VG, 09.04.
Kanskje på tide å gjennomføre Reform 94. Kommentar. Morgenbladet 29.04.
Hva var det Rune Bjerke ikke visste? Morgenbladet, 20.05.
Muhammad Ali hadde en enestående verbal slagkraft. Morgenbladet, 10.06.
Brexit viser at eliten ikke skjønner den verdenen den har skapt. Morgenbladet, 07.07.

Fordi Erna ikke kunne løpe fra sitt tilbud, kunne FRP løpe fra sin post. Morgenbladet, 22.07.
 Hvordan kan vi forstå FRP? BI Business Review, 22.07.
 Theresa May kan bli den nye anti-Thatcher, Morgenbladet, 02.09.
 Barn må få problemer de kan kjenne seg igjen i. Morgenbladet, 02.09.
 Lærer bedre ved å erfare. BI Business Review, 23.09.
 "Stuff happens!" for landets aller beste. BI Business Review, 23.09.
 Idrettspresident Tom «hakk-i-plata» Tvedt er overtrent i PR. Morgenbladet, 14.10.
 Ledere i trøbbel. BI Business Review, 14.10.
 Donald Trump har uansett 50 millioner stemmer i ryggen. Morgenbladet, 04.11.
 God samfunnsforskning forandrer samfunnet. Morgenbladet, 25.11.
 Verden blir farligere. Morgenbladet, 16.12.

HVEEM, DAG JØRGEN

Tror Forbrukerrådet taper. Dagens Næringsliv, 22.01.
 Rike kunder løfter bankene. Dagens Næringsliv, 27.01.
 Skyhøy rentesmess. Kredittgjeld-renten på samme nivå som i 2008. VG/VG Pluss, 31.01.
 Foreldre har større økonomiske problemer enn voksne uten barn. Slik får du kontrollen. Dagbladet Pluss, 02.02.
 Få kontroll på pengene. Dagbladet, 02.02.
 Rente ned mot 1,5 prosent. Dagens Næringsliv, 10.02.
 Tror boligrenten kan falle til 1,5 prosent. Dagens Næringsliv, 12.02.
 DNB kutter fastrenten. DN.no, 26.02.
 Rentenestor om å binde renten: - Ikke så mye galt du kan gjøre nå. E24, 29.02.
 Vi burde bruke tiden med lave renter til å nedbetale ekstra. DN.no, 06.03.
 Den store rentekrigen. VG Pluss, 08.03.
 Etter at Nordea senket. VG, 09.03.
 For folk flest kan det være. VG, 09.03.
 Hans-Petter og Annie Gamborg bandt renta på 5% nå angrer de. VG-Nett, 09.03.
 DNB kutter fastrenten. ABC-nyheter, 09.03.
 Alderspensionister: Taper to år på rad. Dagbladet Pluss, 12.03.
 Taper to år på rad. Dagbladet, 12.03.
 Sjefsøkonomen og bankdirektøren anbefalte å binde renten: Siden har fastrenten stupt. E24, 13.03.
 Råder bankkunder vekk fra rekordlave sparerenter. DN.no - 13.03.
 Dette sier økonomene: Så lavt kan boliglansrentene falle. E24, 16.03.
 Bolig-renten kan bli 1,5% Økonomer. VG, 17.03.
 Rentekutt gir nordmenn større skattesmess. Hognar Online/VG/E24, 01.04.
 Setter lånet i banken. DN.no Pluss, 10.04.
 Setter lånet i banken. Dagens Næringsliv, 11.04.
 Tjen penger på å sette lånet i banken. Hognar Online, 11.04.
 Frykter boligboble sprekk. Halve Norge på prisfall. VG, 18.04.

Frykter boligboble sprekk. Pluss, 18.04.
 Kunderush til fastrente. DN.no, 22.04.
 Jeg vil generelt ikke anbefale noen å binde innskuddsrenten. DN.no, 26.04.
 Sagt i debatten. Østlandsposten, 28.04.
 Unngå baksmell neste år. Dine Penger Pluss, 29.07.
 Gått i skattefella? Slik unngår du baksmell neste år. VG Pluss, 08.08.
 Unngå skattesmess neste år. VG, 10.08.
 Selger fikk kupp-bud på en halv million over - tjente 200.000 på å si nei. E24, 13.08.
 Disse bankene gir billigst boliglån og best sparerente. Dine Penger Pluss, 25.08.
 Her får du best rente. VG, 31.08.
 Dette boliglånet kan brukes til alt - og her er det billigst. Dine Penger Pluss, 31.08.
 Sjekk hvor det er billigst: Derfor bør du velge rammelån. VG Pluss, 04.09.
 Sjekk hvor det er billigst Derfor bør du velge rammelån. VG, 24.09.
 Det ville vært vanskelig å starte fra bunn. DN.no, 25.09.
 Boligen redder pensjonistlivet. Dagbladet, 29.09.
 Boligen redder pensjonen din: Slik sikrer du deg økonomisk. Dagbladet Pluss, 29.09.
 Vurderer du forbrukslån? Da bør du tenke deg nøye om. KK, 07.10.
 AP banker høyre. Aust Agder Blad, 15.10.
 Dette betyr Trump-seieren for deg: - Lave renter «for alltid», billigere ferier og smell i luksus-boligmarkedet. DN.no, 09.11.
 Barnetrygd: Skal det spares eller brukes? KK, 16.12.
 Slik kan samboere dele verdier og utgifter. Dine Penger Pluss, 16.12.
 Det lønner seg fortsatt å velge ekteskap fremfor samboerskap. Dine Penger Pluss, 16.12.
 Ekspertenes råd: Det lønner seg fortsatt å velge ekteskap fremfor samboerskap. VG Pluss, 20.12.
 Fastrentelån en forsikring mot renteøkning. Stavanger Aftenblad, 21.12.
 Måtte betale 290.000 kroner for å gå ut av fastrente-kontrakt. Adresseavisen Pluss, 21.12.
 Eline og Tor Erik følger ekspertrådene når de tar fatt på samboerskapet. Dine Penger Pluss, 22.12.
 Pass deg for samboer-fellene Det lønner seg fortsatt å velge ekteskap. VG, 24.12.

KINANDER, MORTEN

En svært uheldig organisering. Dagens Næringsliv, 15.01.
 Det bør få konsekvenser for Økokrim. Dagens Næringsliv, 14.01.
 Små forhold i det offentlige Norge, Klassekampen, 20.04.
 Forvaltning og ekteseng. Finansavisen, 21.04.
 De gode intensjoners politikk. Liberaleren, 10.05.
 Høies ustyrlige styringsoptimisme. (med Torstein Ulserød) Dagbladet 10.05.
 Blottla mangel på kunnskap. VG Nett, 01.06.
 Forbrukerrådet advarer mot Klagehjelp.

Finansavisen, 09.08.
 Kontrollkomiteen: For mye politikk og teater. Dagens Perspektiv, 30.09.
 Togstreiken burde vært ulovlig. P4, 28.10.
 Må vurdere å bruke tvungen lønnsnemnd tidligere. P4, 28.10.

MIDTTUN, ATLE OG WITOSZEK, NINA

Verden er besatt av nordisk velferd. Aftenposten (morgenutgave, 02.09. og BI Business Review, 05.09.

MIKELSEN, ANDERS, BERNHARD

Neppe «momssmess» for Airbnb-utleiere. Dagens Næringsliv, 01.09.
 Risikerer kjempesmess på ny avgift. Dagens Næringsliv, 26.09.
 Kunst er kunst, som er kunst. Dagens Næringsliv 15.11.
 Innbitt kamp for å få betale moms. Ukeavisen Ledelse, 18.11

RANDERS, JØRGEN

Klimadebatt på biblioteket. Lier Kommune, 11.01.
 Maja (28) vil forbli barnløs for å skåne miljøet - støttes av klimaprofessor. T2, 08.02.
 Lær mer om solenergi. Norsk VVS, 18.04.
 Norges viktigste møteplass for solenergi. VVS Aktuelt, 25.04.
 Dagens sitat. Trønder-Avisa, 03.05.
 Solenergidagen 2016. Byggeindustrien, 02.05.
 Sats på solenergi. Norsk VVS, 20.05.
 Norge har den svakeste grønne veksten i Norden. Bondebladet, 16.06.
 Hadde Randers rett? Agenda Magasin, 23.08.
 Jeg er ikke kjempeoverrasket. E24, 23.08.
 Veien til lavutslippssamfunnet: Hadde Randers rett? Energi og klima, 29.08.
 Presser på for private. Klassekampen, 20.09.
 Skyt ikke budbringeren. Budstikka, 24.09.
 Idealistisk kraftoppfordring. Finansavisen, 28.09.
 Demokratiets begrensninger. Klassekampen, 01.11.
 Seks punkter for å redde verden. Laagendalsposten Pluss, 09.11.
 Klimakrise - hvordan takler vi det? Sunnmørsposten, 19.12.

SITTER, NICK

Money Talks. Dagens Næringsliv, 07.05.
 "Brexit" kan gi dominoeffekt. E24, 31.05
 Brexit. Finansavisen, 02.06.
 Britenes syv "brexit"-alternativer. E24, 15.06.
 Aksjefall, lav vekst og lave renter i lang tid. Dagbladet Pluss, 21.06.
 Slik vil Brexit påvirke norsk næringsliv. Aftenposten Login, 24.06.
 Slik blir norsk næringsliv påvirket av børs-dramatikken. Aftenposten, 25.06.
 Brexit fuels Hungar anti-Eu fire. Voice of America, 05.07.

SOLBERG, FRODE

Få mer ut av styret ditt. Danske Bank Norge, 13.01.

Styrer som skaper vekst. BI Business Review, 19.01.
Hvor mye tid til styreverv? Dagsavisen, 28.04.

STOKNES, PER ESPEN

Kjenn på klimaangsten. Budstikka, 09.01.
Bruk angsten godt. Budstikka, 09.01.
Peker fremover. Jarlsberg, 19.01.
Kundene må stille forståelige krav til oss. Vestviken24.no, 19.01.
Tror røykeloven blir modell for det grønne skiftet. Sysla Grønn, 08.03.
Røykelova - modell for det grønne skiftet? Radio Folgefonn, 08.03.
Om kvifor fakta fører til motstand. Bø Blad, 31.03.
Grønn vekst eller grønt vås? Dagens Næringsliv, 01.06.
Norge har nesten ikke grønn vekst. Dagens Perspektiv, 02.06.
Dette kaller jeg vås. Hegnar Online, 02.06.
Norge er dårligst i grønn industri. E24, 02.06.
Norge har nesten ikke grønn vekst. Teknisk Ukeblad, 02.06.
Noreg har nesten ikkje grøn vekst. Hordaland, 02.06.
Norge dårligst i miljøklassen. Dagbladet, 03.06.
Gjør seg uavhengig av oljen. Dagsavisen, 03.06.16
Norge ikke grønn nok. VG, 03.06.
Lite grønn vekst. Avisa Nordland, 06.06.
Vi er dårligst på grønn vekst. Varden, 06.06.
Norge har den svakeste grønne veksten i Norden. Bondebladet, 16.06.
Venstre fikk litt rett. Dagsavisen, 21.06.
Litt grønnere mye gladere. Kamille, 27.06.

Dugnad og borgerlønn til glede for fattig og rik? Ny Tid, 14.07.
Vi orkar ikkje ubehaget. Bergens Tidende, 09.08.
Kvifor gjer ikkje fleire det klimakunnskapen krev? Os & Fusaposten, 11.08.
Hvordan lykkes med det grønne skifte? CIVITA, 14.09.
Vi bør ha flere fridager i Norge. NA24, 14.09.
I grensesnittet mellom ny teknologi, digitalisering, nye markeder og bærekraft-fokus ligger det enorme muligheter. Teknisk Ukeblad, 16.09.
Dagens sitat. Trønder-Avis, 19.09.
Ferskingen har FN som største kunde. Bergens Tidende, 30.09.
Bastholm foreslås på topp for MDG i Oslo. Avisen Agder, 12.10.
Flere klimatopper kan komme på Stortinget. Aftenposten, 12.10.
Flere klimatopper vil på Stortinget. Aftenposten, 13.10.
Østfold er en budsjettvinner. Moss Avis, 14.10.
«Jeg vil endre MDGs image som. Tønsberg Blad, 14.10.s
Når det skurrar. Romsdals Budstikke Pluss, 23.10.
Den som frykter ulven. Vårt Land, 26.10.
Den som frykter ulven. Vårt Land, 27.10.
Gjeld kan gjøre oss ulykkelige. Forskning.no, 17.11.
Kan løse klimakrisen. Dagens Næringsliv, 17.11.
Gjeld kan gjøre oss ulykkelige. Forskning.no., 19.11.
Lite snø gjør oss triste. Budstikka, 22.11.
Klimapsykolog: - Vi tar det nesten personlig når

snøen ikke kommer. Budstikka, 21.11.
Betalte kr. 130.000 til eks-statsminister. Varden, 24.11.
Slik planlegger du fremtiden. Ukeavisen Ledelse, 02.12.
Snart nytt år. Slik planlegger du fremtiden. Dagens Perspektiv, 05.12.
Forsker om klimaendringer: - Jeg vil rope, høyt! NRK Nordland, 10.12.
Dette ble bedre i 2016. Dagbladet, 21.12.

THUE, LARS

Rotløs kapital. Klassekampen, 27. 02.
Opportunismens tid. Klassekampen, 09. 05.
Smått og stort. Klassekampen, 11. 07.
Høyre har lurt oss. Klassekampen, 27. 08.
Høyres arvesølv i Statkraft. Dagens Næringsliv, 29. 11.

VIKEN, MONICA

Kan bli bråstopp for Rottfella-kopi. Finansavisen, 07.01.
Når man ikke eier «Skam». Dagens Næringsliv, 15.06.
Diskusjonen om innholdsmarkedsføring har handlet mest om Vær Varsom-plakaten. Det er en alt for snever debatt. Kronikk, Medier24, 29.08.
Youtube generasjonen Bestevenn til salgs. NRK1 Brennpunkt, 11.10.
Nye anklager mot Harvold i NRK-dokumentar. Dagen, 25.10.
Organisasjoner hemmeligholder hvor mye du betaler for å bli vervet som fadder. Bistandsaktuell, 08.12.

Råd og utvalg

Anderssen, Harald B.

Medlem: Klagenemnda for Eierskifteforsikring
Medlem: Kollegiet ved BI
Medlem: Klagenemnda for forsikring- og gjenforsikringsmeglingsvirksomhet (personlig vara for leder)
Fagansvarlig for BI Forsikring

Birkeland, Kari

Medlem: Underutvalg til Revisor- og regnskapsførerlovutvalget, revisors erstatningsansvar
Medlem: Eksamenutvalg for praktisk prøve for revisorer
Medlem: BIs Klagenemnd for fuskesaker

Bjune, Cathrine

Medlem: Competency forum - shipping and offshore network

Bråthen, Tore

Redaktør: Nordisk Tidsskrift for Selskabsret (NTS)

Redaktør for selskapsrett: Norsk Lovkommentar
Redaksjonsmedlem: Tidsskrift for Eiendomsrett
Redaksjonsmedlem: Corporate Ownership and Control
Professor II, Universitetet i Tromsø
Leder: kontrollkomiteen Sparebanken Nord-Norge til mars 2016
Medlem: Bedømmelseskomite PhD-grad, CBS, Danmark
Leder: Etisk Utvalg, Forsikringsmeglerne
Leder: Regjeringsoppnevnt ekspertutvalg for vurdering av aksjeloven (NOU 2016:22)

Christensen, Sverre A

Fagansvarlig for Bedriften/The firm

Daler, Ørnulf

Medlem: Fagråd skadeforsikring ved FinAut (Finansnæringens autorisasjonsordninger).
Medlem: Accreditation Committee efficient (Europeisk godkjenningsorgan for forsikringsutdanning).

Medlem: Forsikringsakademiets Premiefondsfond

Ditlev-Simonsen, Caroline Dale

Associate Dean: Corporate
Instituttets representant: Forvaltningsforum (Forum for forvaltning av AV-utstyr og innredning av undervisnings- og møterom)
Co-director: BI Centre for Corporate Responsibility

Due-Tønnessen, Ina

Medlem: Forsikringsakademiets Premiefondsfond
Sekretær: Autorisasjonsnemnda for forsikringsmeglere
Medlem: Fagutvalget - spesialseminar i rettshjelpforsikring

Eidsvold-Tøien, Irina

Styremedlem: Norsk forening for opphavsrett
Medlem: Klagenemnd, Kunsthøgskolen i Oslo (KHIO)

Medlem: Jentenettverket, formidlingsnettverk for kvinnelige forskere

Ekeberg, Espen

Styreleder: Norsk Økonomisk Historisk Forening

Ericson, Ingvild S.

Associate Dean: Bachelor i økonomi og forretningsjus (fra 01.08.2016)

Espeli, Harald

Leder: Senter for næringslivshistorie
Leder: Bokkomiteen for bokprosjektet Storebrands historie

Falkanger, Thorunn

Varamedlem: Styret i Finanstilsynet
Associate Dean: Bachelorstudiet i eiendomsmegling

Fjeldheim, Paul Henning

Redaksjonsmedlem: Tidsskrift for Eiendomsrett
Medlem: Klagenemnda i Help forsikring
Medlem: Etisk nemnd i Norges Eiendomsmeglerforbund
Medlem: Lovutvalg for eiendomsmegling, Den norske advokatforening
Sekretær: Faglig råd for eiendomsmeglerstudiet (FREMS)
Sakkyndig medlem: Nokut-komite for vurdering av åtte studier i eiendomsfag ved Høgskolen i Østfold.

Fougner, Jan

Hovedredaktør: Gyldendal Rettsdata
Arbeidsrett 1999-
Leder: Lovutvalg for Arbeidsrett, Advokatforeningen 2012-
Styremedlem: Wiggo Hagstrøms Stiftelse 2013-

Frogner, Marit

Medlem: European Committee of Social Rights (ECRS - Den europeiske sosialrettskomiteen).
Redaksjonssekretær: Tidsskriftet Arbeidsrett

Furuseeth, Eivind

Medlem: Underutvalg til Revisor - og regnskapsførerlovutvalget, revisors erstatningsansvar
Medlem: Eksamensutvalg for praktisk prøve for revisorer
Medlem: Bls Klagenemnd for fuskesaker
Redaktør tidsskriftet Skatterett

Gjems-Onstad, Ole

Professor II Universitetet i Oslo, Professor II, Universitetet i Stavanger
Redaksjonsmedlem: Voluntas og Dyade

Hveem,Dag-Jørgen

Leder: Kontrollkomiteen i Sparebanken Sør (til 1. april 2016)

Styremedlem: Finansnærings autorisasjonsordninger

Kinander, Morten

Medlem: Finansnærings autorisasjonsordning (Finaut), med ansvar for å overvåke regelutviklingen innen finansretten
Medlem: forskernettverket "Nordisk nettverk for finansmarkeds- og kapitalmarkedsrett"
Leder: Forskningsetisk utvalg, Høgskolen i Oslo og Akershus
Medlem: Forskningsetisk utvalg, Handelshøgskolen BI
Medlem: Vurderingskomité på Høgskolen i Oslo og Akershus, som vurderer større forskningssøknader

Kristensen, Roy K.

Medlem: NRØAs fagkomite for regnskap- og revisjonsfag (2016-2020)
Medlem: Oppgavekomiteen for nasjonal prøve i årsregnskap og IFRS på BRR (2016-2017)
Fagressursavtale med Regnskap Norge (2016-2017)

Lönnborg, Mikael

Medlem: Div råd og utvalg i Sverige

Midttun, Atle

Co-director: Council for Corporate Responsibility
Director: Council for Energy

Mikelsen, Anders Bernhard

Varamedlem; Styret i Forbrukerrådet
Styremedlem: Forskerforbundet ved BI
Styremedlem: Asker kirkelige fellesråd

Minde, Stine Winger

Sekretær:Aksjelovutvalget.
Medlem: Fagutvalget for selskapsrett, Juristenes Utdanningscenter.

Randers, Jørgen

Styreleder: 21st Venture
Medlem av bærekraftsrådet i Astra Zeneca, London, UK
Medlem: Direksjonen i Polyteknisk Forening
Medlem: Styringsgruppen for Spaceship Earth Project, DNV-GL, Høvik
Medlem: Styringsgruppen for Green Transition Plan for China to 20150, Resource
Medlem: Development Center, Beejing, Kina
Spesialrådgiver: For Major Park of the Seoul Metropolitan Government
Honorary Professor and Member of the Academic Committee at the Fudan Institute for Advanced Study in Social Sciences.

Schwencke, Hans Robert

Nestleder: Regnskapsstandardstyret (RSS) i Norsk RegnskapsStiftelse

Sitter, Nick

Medlem: UK in a Changing Europe Advisory

Group for the The Economic and Social Research Council (ESRC)

Sogner, Knut

Medlem: "Executive Committee" - The International Economic History Association.
Styremedlem: Norsi, Den norske forskerskolen i innovasjon

Thue, Lars

Medlem: Ekspertutvalg oppnevnt av det svenske Vetenskapsrådet. Utvalget evaluerte gjennomføringen av forskningsprogrammet «Förutsättningar för tillväxt».
Leder: Bokkomiteen for prosjektene om historien til kraftforetaket BKK og for kraftforetaket E-CO Energi.

Unneberg, Inge

Redaksjonsmedlem: Tidsskrift for Erstatningsrett
Redaksjonsmedlem: Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål

Viken, Monica

Associate Dean: Bachelor i økonomi og forretningsjus (til 01.08. 2016)
Fagredaktør: Tidsskrift for Forretningsjus (Gyldendal Akademisk)
Medlem: Kollegiet ved BI
Medlem: Arbeidsgruppe for tilsettingsreglement ved BI
Medlem: Opphavsrettsutvalget i Forskerforbundet
Medlem: The Academic Advisory Board, the Academy of the European Patent Organisation
Sakkyndig vitne i flere rettssaker: Follo Tingrett, Oslo Tingrett, Borgarting Lagmannsrett og Sør- og Handelsretten i Danmark.

Aasland, Inger Julie Grimsrud

Medlem: Stiftelseslovutvalget (Nærings- og fiskeridepartementet, 2016)
Medlem: Ekspertutvalg som vurderer regnskapsplikt og revisjonsplikt i små stiftelser. Den Norske Revisorforening.

Medarbeidere tilført Institutt for rettsvitenskap og styring fra januar 2017

Den 1. januar 2017 ble følgende 18 nye medarbeidere overført fra det nedlagte Institutt for innovasjon og økonomisk organisering til Institutt for rettsvitenskap og styring.

Callegari, Benjamino, stipendiat
Master i Analyse og evaluering av komplekse systemer og Bachelor i økonomisk sosiologi fra Universitetet i Torino. Er i avslutningen av sitt PhD-arbeid. Timeforeleser i kursene Finansielle bobler, krasjer og kriser, Corporate Governance og Innovation Strategy and Technological Change.

Christensen, Sverre August, førsteamanuensis
Historie hovedfag fra Universitet i Oslo og er dr. oec. fra Handelshøyskolen BI. Han er førsteamanuensis ved Senter for næringslivshistorie. Har vært involvert i flere prosjekter knyttet til næringslivshistorie. Har lagt særlig vekt på eierskap (statlig eierskap i Norge, betydningen av nasjonalt eierskap og utenlandsk eierskap). Har skrevet om flere multinasjonale selskaper som opererer i Norge. I 2016 jobbet han med å ferdigstille sitt bidrag til Storebrands historie, som utgis våren 2017. I tillegg undervisning på kurset Bedriften og The Firm samt kursansvar for begge kurs.

Ekberg, Espen, forsker II
Cand. Polit. i sosiologi og PhD i moderne økonomisk historie fra Universitet i Oslo. Han har jobbet som forsker 2 ved Senter for Næringslivshistorie siden august 2012 og har publisert og arbeidet innen feltene norsk og internasjonal skipsfartshistorie, varehandelens historie, og moderne norsk finanshistorie.

Espeli, Harald, forsker I
Cand.philol. fra Universitet i Oslo 1983 med historie hovedfag, dr.agric i økonomisk historie fra NLH (nå NMBU) 1991. Fagområde er norsk økonomisk og politisk historie siden 1814 med særskilt kompetanse i advokat-, forsikrings-, landbruks- og okkupasjonshistorie samt Riksrevisjonens historie.

Fugelsnes, Eileen, høyskolelektor
Statsviter med hovedfag i sammenliknende politikk fra Universitetet i Bergen 1999. Har nylig levert sin PhD-avhandling om politiske beslutningsprosesser med pensjonsreformen som case. Jobber også aktivt med velger-analyse og intervjueteknikk for fagbevegelsen og Arbeiderpartiet.

James, Harold, professor II
Claude og Lore Kelly Professor i europeiske studier, Professor i historie og internasjonale saker og direktør for Program i moderne europeisk politikk og samfunn ved Princeton University. I 2004 ble han tildelt Helmut Schmidt Prisen for økonomisk historie, og i 2005 Ludwig Erhard Prisen for å skrive om økonomi. Seneste bøker er om familie-kapitalisme, Harvard University Press, 2006; Skapelsen og ødeleggelse av verdi: The Globalization Cycle, Harvard University Press, 2009; Hvordan skape den europeiske monetære union, Harvard University Press, 2012; Euroen og slaget om økonomiske ideer (med Markus K. Brunnermeier og Jean-Pierre Landau), Princeton University Press, 2016.

Knutsen, Sverre, professor emeritus
Dr.philos fra Universitet i Oslo. Forsker og underviser i økonomisk historie, særlig finanshistorie. Har arbeidet mye med finanssektorens politiske økonomi og finansielle kriser og har publisert innen økonomisk historie, finansiell stabilitet og kriser, finansielle innovasjoner og finansiering av innovasjoner og entreprenørånd (ventures). Forsker også innen transport-infrastruktur og har forskningsinteresser rettet mot institusjonell teori og metodikk for økonomisk historie

Lönnborg, Mikael, førsteamanuensis II
PhD fra Universitetet i Uppsala, Institutt for økonomisk historie, 1999 og professor i foretaksøkonomi (business studies) ved Södertörns högskola, Stockholm, i tillegg til stillingen ved BI.

Malonæs, Tine Petersen, stipendiat i innovasjon og entreprenørskap
Bachelor i utviklingsstudier og fransk, Høgskolen i Oslo (HiO) og Université de Caen, 2008, Bachelor i historie Universitet i Oslo, 2009, Master i historie Universitet i Oslo, 2011. Hennes felt er nyere økonomisk historie og pengepolitikk, teknologihistorie, innovasjon og entreprenørskap. Foreløpig tittel på PhD-avhandlingen er Kongsberg Gruppen. From engineering competence to core capabilities.

Midttun, Atle, professor

PhD fra Universitetet i Uppsala 1987. Atle er leder av to av Bls forskningssentre: Senter for energi og miljø og Senter for bedriftens samfunnsansvar, sammen med Caroline Ditlev-Simonsen. Han underviser på master og executive. Atle Midttun er involvert i prosjektet BioNEXT - Bioenergiens rolle i fremtidens energisystemer i samarbeid med bl.a. NMBU og SINTEF. Han har hatt en rekke gjesteprofessorater og har vært gjesteforsker ved universitet i USA, Tyskland og Danmark. Han har også vært medlem av flere redaksjonskomiteer i europeiske tidsskrift.

Nygaard, Pål, forsker II

Mastergrad fra Universitetet i Oslo og PhD-grad fra Høgskolen i Oslo og Akershus. Masteroppgave om ingeniørenes rolle i Norsk Hydro og utvidet om samme tema med sin PhD-avhandling om profesjonshistorien til norske ingeniører. Har skrevet bok om historien til norsk veiadministrasjon 1912-1960, og har også jobbet med historien til Institutt for energiteknikk (IfE).

Næss, Knut Myrum, vitenskapelig assistent

Mastergrad fra Universitetet i Oslo, Senter for Utvikling og Miljø, 2015, med tema vannpolitikk i Nil-bassenget. Har bodd tre år i Egypt hvor han studerte og jobbet med det samme. Kvalifisert tolk i norsk-arabisk. Arbeider på bioNEXT-prosjektet med de politiske rammene for bioenergi, for Senter for stiftelser med stiftelsers kapitalforvaltning, samt administrativt på Senter for energi. Akademisk hovedinteresse er forholdet mellom menneske og natur: økonomisk, politisk, kulturelt og vitenskapshistorisk, samt samarbeids- og organisasjonsteori. Er også med i prosjektet «Renewing the Nordic Model» ved UiO og arbeider med et prosjekt om integrering av innvandrere. Prosjektet har fått støtte fra Fritt ord.

Piccini, Proadpran B., vitenskapelig assistent

Master of Science i miljøendring og ledelse, Avdeling Geografi og Miljø, Universitetet i Oxford. Bachelor i finans og bank fra Thammasart University, Thailand. Hennes tidligere forskningsprosjekt var studiet av krisen og transformasjon i den europeiske energibransjen. Før hun kom til Norge, var hun senior markedsrådgiver for Innovasjon Norges kontor i Bangkok, som spesialiserte seg på marked og investeringspotensiell analyse i det sørøst-asiatiske markedet, spesielt i Thailand. Arbeider på bioNEXT-prosjektet. Forskningsinteresser er fornybar energi, energi og miljø, energiøkonomi og politikk, elektrisitetsstudier og overføringsnett.

Raa, Atle Andreassen, førsteamanuensis

Doktorgrad 2011: Fra instrumentell rasjonalitet til tvetydighet. En analyse av utviklingen av Statskonsults tilnærming til standarden Mål- og resultatstyring (MRS) 1987-2004. Vitenskapelig assistent i Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI). Lærer i videregående skole, har jobbet med økonomi og arbeidsmarkedspolitikk i tre år på Arbeidskontoret i Buskerud og to år i Finansdepartementets planleggingsavdeling, har vært ansatt i Statskonsult. Siden 1986 timelærer, senere foreleser I og II, og nå førsteamanuensis ved BI.

Sletto, Britt-Mari, seniorkonsulent

Cand.mag fra UiB (tysk, historie og sosialantropologi), 2-årig diplomstudium i samfunnsplanlegging fra Oppland Distriktshøyskole og PPU fra Universitet i Oslo. Har også tatt et par spesialkurs på BI. Har arbeidet med flyktninger og asylsøkere på kommunalt og statlig nivå i 10 år, jobbet i en bistandsorganisasjon i 2½ år, og kom til BI i 2000. Var den gang ansatt i Det norske Shippingakademi. Gikk over til MBA-administrasjonen i 2001 og begynte i administrasjonen på Institutt for innovasjon og økonomisk organisering i januar 2007. Har jobbet hovedsakelig med eksamen, sensur og prosjektoppfølgning med mer. Har siden 2008 vært med i styret i BI Parat, fagforeningen for de administrativt ansatte, derav to år som leder og de siste par årene som nestleder. Organiserer også kulturelle tilbud på teater og opera for Bls ansatte.

Solberg, Frode, høyskolelektor

Bachelor og Master fra Handelshøyskolen BI. Er lokalisert på BI Campus Trondheim og er høyskolelektor i forretningsutvikling.

Sogner, Knut, professor

Dr. Philos.-grad fra UiO i 1996. Forsker og underviser i økonomisk historie, med særlig vekt på innovasjon, styring, ledelse og eierskap, og med interesse for familiekapitalisme. Han har skrevet bøker om Kiær-Solbergfamilien og Andresenfamilien, samt bøker om Elkem, Nycomed, Simrad, Orkla og Kongsberg Gruppen. I tillegg har han vært prosjektleder for flere prosjekter finansiert av NFR og av private bedrifter..

Thue, Lars, professor emeritus

Cand.philol. Universitet i Oslo 1977 med historie hovedfag. Har arbeidet med økonomisk historie, med særlig vekt på infrastruktur-historie som energi, tele, post og finans.

Institutt for rettsvitenskap og styring

Dette er medarbeidere som jobber ved instituttet.

Instituttledelsen

Bråthen, Tore

Instituttleder og professor
Dr. juris Universitetet i Oslo 1998
Professor II - Det juridiske fakultet
ved Universitetet i Tromsø
Alminnelig formuerett, selskapsrett, børs-
og verdipapirrett, eiendomsmegling,
forretningsjus og eiendomsmeglingsrett

**Thestrup,
Anne-Christine**
Administrasjonssjef

Sletto, Britt-Mari
Seniorkonsulent
50% fra 01.01. 2017

**Steigum,
Marie-Louise**
administrasjons-
konsulent

FAGLIG STAB: For ytterligere informasjon gå inn på hjemmesidene til de faglige:
<http://www.bi.no/forskning/institutter/regnskap-revisjon-og-jus/Ansattefaglig-tilknyttede/>

FACULTY MEMBERS: For further information, please visit the individual website of each faculty member at
<http://www.bi.edu/research/research-departments/Accounting-Auditing-and-Law/Faculty/>

Anderssen, Harald Benestad

Førsteamanuensis
PhD, Universitetet i Tromsø, 2014
Cand.jur., Universitetet i Oslo, 2001
Kontraktsrett, boligrett og forsikringsrett

Blattner, Emanuel

Høyskolelektor
Master i bedriftsøkonomi Universitetet i Fribourg,
1979
Økonomistyring og finans

Aziz, Kiran (fra 20.10.2016)

Høyskolelektor
Master/Cand.jur. Universitetet i Oslo, 2012
Skatterett, CSR

Bråthen, Gina

Førsteamanuensis
PhD i selskapsrett, Universitetet i Oslo, 2013
Arbeidsrett, selskapsrett

Birkeland, Kari

Førsteamanuensis
Cand.jur., Universitetet i Oslo, 2005
Revisjonsrett, selskapsrett, erstatningsrett

Callegari, Beniamino (fra 01.01.2017)

Stipendiat i innovasjon og entreprenørskap/viten-
skapelig assistent
Master fra Universitetet i Turin, 2011

Bjune, Cathrine

Førstelektor
Cand.jur., Universitetet i Oslo
Advokatbevilling
Avtalerett, internasjonal kontraktsrett, sjø- og
transportrett, sjøforsikring og skadeforsikring,
samt alminnelig forretningsjus

Christensen, Sverre August (fra 01.01.2017)

Førsteamanuensis Handelshøyskolen BI, 2009
Ph.D/Dr. Oecon, Handelshøyskolen BI, 2006
Næringslivshistorie, med særlig vekt på eierskap,
statlig eierskap i Norge, betydningen av nasjonalt
eierskap, og utenlandsk eierskap

Daler, Ørnulf

Høyskolelektor
Mellomfag psykologi, Universitetet i Oslo, 2000
Cand.jur., Universitetet i Oslo, 1979
Skadeforsikring, forsikringsrett

Ditlev-Simonsen, Caroline Dale

Professor
Siviløkonom, MA og PhD
Corporate Social Responsibility (CSR), ikke-finansiell rapportering, etikk, holdninger og atferd

Due-Tønnessen, Ina

Høyskolelektor
Cand. polit. samfunns-/sosialøkonomi NTNU, 1996
Person- og skadeforsikring.

Eidsvold-Tøien, Irina

Førsteamanuensis
PhD, Universitetet i Oslo, 2015
Kultur og opphavsrett

Ekberg, Espen (fra 01.01.2017)

Forsker II
Cand.Polit/MSc i sosiologi, Universitetet i Oslo, 2004
Moderne økonomisk historie med vekt på varehandels-, skipsfarts- og finanshistorie, samt historiografi

Eliassen, Kjell A.

Professor emeritus
Leder for Senter for europeiske og asiatiske studier
Telekommunikasjon og informasjonssamfunns-politikk, IKT, globalisering og global integrasjon, offentlig forvaltning og privatisering, regulering og næringsutvikling i Europa og Asia

Ericson, Ingvild Schiøll

Høyskolelektor
Cand.jur. Universitetet i Oslo, 2002
Master of European Business Law, 2003
Mellomfag i psykologi
Generell kontraktsrett, fast eiendom, eiendomsmeulingsrett, foreldelsesloven, miljørett og juridisk metode

Espeli, Harald

Forsker I
Ph.D Dr. Agric. Norwegian University of Life Sciences, 1991
Norsk, økonomisk og politisk historie etter 1814

Falkanger, Thorunn

Førstelektor i juridiske fag
Cand.jur. Universitetet i Oslo, advokatbevilling
Eiendomsmeulingsrett, kjøpsrett, avtalerett, fast eiendoms rettsforhold og selskapsrett

Fjeldheim, Paul Henning

Førstelektor
Advokatbevilling 2003
Cand. jur. Universitetet i Oslo, 2001
Eiendomsmeuling, eiendomsmeulingsrett, kjøpsrett, panterett

Fougner, Jan

Professor II
PhD, Handelshøyskolen, Universitetet i Aarhus, 2007
Advokat, partner i Wiersholm, 1994-
Arbeidsrett, kontraktsrett, foretaksstraff, compliance og antikorrupsjon, prosedyre og tvisteløsning

Frogner, Marit B. (fra 01.09.2016)

Høyskolelektor II
Cand. jur, Universitetet i Oslo, 1991
Arbeidsrett

Fugelsnes, Eileen (fra 01.01.2017)

Høyskolelektor
Cand.polit med hovedfag i sammenlignende politikk, Universitetet i Bergen 1999
Politisk styring og politisk økonomi

Furuseth, Eivind

Førsteamanuensis
Cand.jur., Universitetet i Oslo, 2002
LL.M. Universiteit Leiden, Nederland 2006 i internasjonal skatterett
Skatterett

Føllesdal, Anna

Doktorgradsstipendiat i jus
Master i rettsvitenskap, Universitetet i Oslo, 2012
Bachelor i økonomi og administrasjon, Norges Handelshøyskole, 2007
Action Norvège, Université Toulouse 1 Sciences Sociales, 2004
Skatterett

Gjems-Onstad, Ole

Professor i skatterett
Dr.juris Universitetet i Oslo, 1984
Skatte- og avgiftsrett

Gjerde, Thorbjørn

Cand. jur.
Visiting scholar fra 28.09.2016

Grundekjøn, Ole Tellef

Høyskolelektor i juridiske fag
Siviløkonom, Norges Handelshøyskole, advokat
MNA
Generasjonsskifte person og bedrift, arv, skatterett, strategisk økonomistyring og personlig økonomi

Grønnerød-Hemmingby, Anette

Høyskolelektor
Cand.jur., Universitetet i Oslo, 2002
Arbeidsrett

Hansen, Rune

Høyskolelektor
Siviløkonom, Handelshøyskolen BI
Regnskap, bedriftsøkonomi, offentlig regnskap

Haug, Are Vegard

Førsteamanuensis II (til 30.06.2016)
Dr.polit. Universitetet i Oslo, 2009
Politisk økonomi, EU/EØS, demokrati, nettverk, forvaltning, IKT, organisasjon og ledelse

Hernes, Gudmund

Professor II
PhD i sosiologi fra Johns Hopkins University 1971

Hveem, Dag Jørgen

Høyskolelektor
Advokat, diplomøkonom bank og finans
Privatøkonomi med jus. Bankers rådgivningsansvar, finansavtaler og kredittrett, arv, arveavgift og skatt, familierett og ugift samliv, trygd, vergemål, pante- og tingsrett, kausjon, boligrett, tvangsinn drivelse og gjeldsordningsloven for privatpersoner

James, Harold (fra 01.01.2017)

Professor II
Professor Princeton University, 1986
Ph.D. Cambridge University, 1982
Moderne europeisk økonomisk historie

Kaspersen, Gunnar (til 31.12.)

Høyskolelektor
Advokat
Arbeidsrett

Kinander, Morten

Professor i forretningsjus
Dr. juris. Universitetet i Bergen, Det juridiske fakultet, 2003
Master i rettsvitenskap, Universitetet i Oslo, 2006
Cand. Philol. filosofi hovedfag, 1997
Kreditt- og depotjus, selskapsrett, børs- og verdipapirrett, retts sosiologi, rettsfilosofi, strafferett, menneskerettigheter, forvaltningsrett

Knutsen, Sverre Richard (fra 01.01.2017)

Professor emeritus
Ph.D Dr. Philos. Universitetet i Oslo, 2007
Økonomisk historie, særlig finanshistorie

Kristensen, Roy K.

Høyskolelektor
Diplomøkonom, Handelshøyskolen BI, 1990
Skatterevisor
Regnskap, skatte- og avgiftsrett

Lahnstein, Geir (til 30.06.)

Høyskolelektor
Diplomøkonom
Organisasjon og ledelse

Lund, Morten

Høyskolelektor
Cand.jur. Universitetet i Oslo, 1978
Shipping, forsikring, forretningsjus og offentlige anskaffelser

Løken, Svein A. (til 31.12.)

Høyskolelektor
Siviløkonom Norges Handelshøyskole
IT-revisjon og internkontroll

Lönborg, Mikael (fra 01.01.2017)
Førsteamanuensis II
Professor Företagsekonomi (business studies)
Södertörns högskola, Stockholm
Ph.D. Uppsala University, Department of
Economic History, 1999
Bedrifts- og finanshistorie, med vekt på interna-
sjonalisering, privatisering, forsikring og finansielle
kriser

Malonæs, Tine Petersen (fra 01.01.2017)
Stipendiat i innovasjon og entreprenørskap
Master Cand. Philol., Universitetet i Oslo 2011

Midttun, Atle (fra 01.01.2017)
Professor
Ph.D Dr. Philos., University of Uppsala, 1987
Samfunnsansvar, energi og miljø

Mikelsen, Anders Bernhard
Førsteamanuensis i skatte- og avgiftsrett
PhD i rettsvitenskap, Universitetet i Oslo, 2010
Avgiftsrett og kontraktsrett

Minde, Hanne Winger
Doktorstipendiat i jus
Master i rettsvitenskap, Universitetet i Oslo, 2009
LLM Masters of Laws, University of
Southampton, 2010
Fast eiendom, forvaltningsrett, plan- og
bygningsrett

Minde, Stine Winger
Høgskolelektor
Master i rettsvitenskap, Universitetet i Oslo,
2008
Alminnelig forretningsjus, selskapsrett, organisa-
sjonsjus, eiendomsmeulingsjus

Nygaard, Pål, fra 01.01.2017
Forsker II
PhD, Senter for profesjonsstudier, HiOA, 2011
Næringslivshistorie med vekt på profesjons- og
teknologihistorie

Næss, Knut Myrum
Vitenskapelig assistent (fra 01.01.2017)
M Phil, i kultur, bærekraft og miljø, Universitet i
Oslo, Senter for Utvikling og Miljø, 2015

Piccini, Proadpran B. (fra 01.01.2017)
Vitenskapelig assistent
MSc i miljøendring og ledelse, Avdeling geografi
og miljø, Universitetet i Oxford 1999

Randers, Jørgen
Professor Emeritus
PhD MIT Sloan School of Management, 1973
Klima- og energispørsmål, fremtidsanalyse,
systemdynamik

Raa, Atle Andreassen (fra 01.01.2017)
Førsteamanuensis
Ph.D. Handelshøyskolen BI, 2011
Økonomiske ideer og økonomisk organisering.

Schwencke, Hans Robert
Professor i regnskap
Fagansvarlig regnskap Master i Regnskap og
revisjon
Dr. juris, Universitetet i Oslo, 2002
Statsautorisert revisor
Norsk og internasjonal regnskapsrett, regnskaps-
messig behandling av oppkjøp og fusjoner

Sitter, Nick
Professor i Politisk Økonomi
PhD, London School of Economics, 1999
Komparativ politikk, regulering, EU

Sjøvaag, Marit
Timeforeleser
Ph.D. London School of Economics/LSE, 2005
Statsvitenskap, politisk økonomi, metode og
skoleledelse

Sogner, Knut (fra 01.01.2017)
Professor i økonomisk historie
Ph.D Dr. Philos. Universitetet i Oslo, 1996
Næringslivshistorie med vekt på innovasjoner,
styring, eierskap og ledelse.

Solberg, Frode (fra 01.01.2017)
Høgskolelektor
Master of Management, Handelshøyskolen BI,
2008
Forretningsutvikling og styrearbeid

Stoknes, Per Espen

Forsker II
Cand.Psychol. og Dr.Philos. Universitetet i Oslo
Scenarier, strategi, grønn økonomi og klimastrategi

Thue, Lars (fra 01.01.2017)

Professor emeritus
Master Cand. Philol., Universitetet i Oslo, 1977
Infrastruktur-historie med vekt på energi, tele, post og finans

Unneberg, Inge

Førsteamanuensis
PhD, Universitetet i Tromsø, 2009
Familie-, arve- og skifterett, odelsrett, erstatningsrett, forsikringsrett

Viken, Monica

Førsteamanuensis i forretningsjus
PhD, Copenhagen Business School, 2011
Generell kontraktsrett, juridisk metode, eiendomsmeglerrett, immaterialrett og markedsføringsrett

Wille, Hans Georg

Visiting Scholar
Cand.jur. Universitetet i Oslo, 1985
Advokat, 1995

Aardal, Gunnar

Doktorgradsstipendiat i jus
LL.M European Union Business Law, Amsterdam Law School, 2002
Cand. jur. Universitetet i Oslo, 1998
Kapitalforvaltning, pensjonsrett og selskapsrett

Aasland, Inger Julie Grimsrud

Doktorgradsstipendiat i jus
Master i rettsvitenskap, Universitetet i Oslo, 2012
Bachelor i økonomi og administrasjon, Norges Handelshøyskole
Stiftelsesrett, selskapsrett, revisjonsrett, erstatningsrett

Assosierte medarbeidere:

Skjønhalv, Terje

Høyskolelektor II,
Juridiske fag
Handelshøyskolen BI – campus Trondheim

Studentassistenter:

Abdullah, Vina

Studentassistent,
Handelshøyskolen BI – campus Oslo

Fedorak, Bogdana

Studentassistent,
Handelshøyskolen BI – campus Oslo

Groven, Sindre

Studentassistent,
Handelshøyskolen BI – campus Oslo

Moreno, Valentina

Studentassistent,
Handelshøyskolen BI – campus Oslo

Mørkhagen, Simon Lønne

Studentassistent,
Handelshøyskolen BI – campus Oslo

Rendini, Sherina

Studentassistent,
Handelshøyskolen BI – campus Oslo

Straalberg, Ingunn

Studentassistent,
Handelshøyskolen BI – campus Oslo

OUR CONTRIBUTION

As a result of BI's departmental restructuring adopted in 2016, the Department of Law saw an extension of its staff with 18 persons from the now-defunct Department of innovation and economic organisation. As of 2017 the department's name is Department of Law and Governance.

The annual report covers the staff at the Department of Law and Governance as of the end of 2016.

The Department of Law and Governance has one of the country's largest academic faculty for business law and real estate agent education. The department is also strong on business history, corporate social responsibility, bank and insurance, political economy and climate strategy.

Important events

Eivind Furuseth defended his Ph.D. thesis "The Relationship between Domestic Anti-Avoidance Rules and Tax Treaties" at the University of Oslo on 9. June.

The department was heavily involved in two Official Norwegian Reports with large significance for business:

- **Tore Bråthen** was the chairperson of the Norwegian Limited Liability Companies Acts Commission, which proposed significant changes and simplifications to the Limited Liabilities Companies Acts. **Stine Winger Minde** was the Commission's secretary.
- **Inger Julie G. Aasland** was a member of the Foundations Act Commission that presented a proposal for a new Foundations Act.

Atle Midttun investigates how innovation theory can contribute to enhancing the role of Norwegian forestry in the bio-energy industry, under the auspices of the research

project BioNEXT, which commenced in 2016. BioNEXT offers research-based knowledge to revitalise the bio-energy industry. The project is financed by the Norwegian Research Council and is led by NMBU (The Norwegian University of Life Sciences).

Morten Kinander was named member of the Forum for European Securities Research, a European expert group on securities law.

Monica Viken was named member of the Academic Advisory Board in the European Patent Organization, which works to secure the value of intangible assets by inter alia patent registration throughout Europe. The nomination will mark BI as a visible actor that focuses on innovation in education.

Eivind Furuseth was named by the Ministry of Finance as member of the new, nation-wide Tax Complaints Tribunal. This tribunal replaces the five former regional tax complaints tribunals.

Eivind Furuseth is new editor of the journal *Skatterett* (Tax Law).

Caroline Ditlev-Simonsen organised the seminar "Profitable Corporate Social Responsibility (CSR)", as an event in the Centre for Corporate Social Responsibility, which is affiliated to the Department of Law and Governance. The seminar showcased six examples of how CSR can be profitable for both corporations and society.

Per Espen Stoknes organised the seminar "Smart Green Growth", which included a political panel with representatives from four political parties: Nikolai Astrup (H), Terje Aasland (AP), Trine Skei Grande (V) and Rasmus Hanson (MDG).

Gudmund Hernes presented three "Open Forums" in 2016. He interviewed Leif Frode Onarheim (former Dean at BI, corporate top manager, and politician), Anita Krohn Traaseth (CEO Innovation Norway), and Anne-Kari Bratten (CEO Spekter employers' organisation).

Professor **Kjell Eliassen** became professor emeritus in May. This occasioned a seminar built around three of Kjell's main research topics: EU politics, political parties, and elites and globalisation. Kjell Eliassen is, however, still active through the "Security Master's", and in November he organised a seminar about the Norwegian effort in Afghanistan. Presenting at the seminar was Bjørn Tore Godal, a member of the commission tasked with evaluating Norway's effort in Afghanistan.

The department organised a seminar about money laundering in conjunction with a revision of the money laundering regulations in 2015/2016.

In September, the department organised an internal seminar about a new accounting act, based on the Official Norwegian Reports 2015:10 Accounting Act and 2016:11 Accounting Act regulations for annual reports etc.

New books

Harald Benestad Anderssen and **Tore Bråthen** edited "Moderne Forretningsjus III" (Modern Business Law III), with a total of 27 contributions from the department, covering subjects like inter alia labour law, estate agent law, EU law, financial law, intangible value law, auditor law, company law, tax and excise law.

Harald Espeli and **Trond Bergh** authored the book "Tida går. Gjensidige i 200 år" (Time passes. Gjensidige for 200 years) about the history of the Gjensidige Forsikring insurance company, published for the 200 years' anniversary for Gjensidige in 2016.

Lars Thue, Espen Ekberg and **Christine Myrvang** published the book "Mellommannen" (The Middle Man), which is the history about the Johansson family, Norway's most powerful retailer in the period

1866-2016. The book was named one of the best books of 2016 by the literary critics of the weekly newspaper *Morgenbladet*.

Irina Eidsvold-Tøien published the book "Skapende, utøvende kunstnere" (Creative, performing artists), where she explores copyrights for creative artists. The book is based on her doctoral thesis.

Atle Midttun published the book "Energy and Transport in Green Transition – Perspectives on Ecomodernity" with Nina Witoszek from the University of Oslo. The book is based on the research project "CERES 21", a cooperation between the University of Oslo and BI.

Knut Sogner, Einar Lie and **Håvard Brede Aven** edited the book "Entreprenørskap

i næringsliv og politikk. Festschrift til Even Lange" (Entrepreneurship in business and politics. Festschrift to Even Lange).

Pål Nygaard, Kristin Alsos and **Åsmund Arup Seip** published the book "I arbeidsfredens tjeneste. Arbeidsretten 100 år". (In the service of work peace. Labour Laws 100 years).

Jørgen Randers and **Graeme Maxton** published the book "Ein prozent is genug" (in German) and the English translation "Reinventing Prosperity. Managing Economic Growth to Reduce Unemployment, Inequality and Climate Change".

Dag Jørgen Hveem published the textbook "Personlig Økonomi – juss" (Personal economy – law).

Handelshøyskolen BI
Institutt for rettsvitenskap og styring
Nydalsveien 37
0442 Oslo
Tlf sentralbord: 46 41 00 00